

ДНЕВНИКЪ

(стенографический)

на

ОБЛАСТНОТО СЪБРАНИЕ, ШЕСТА РЕДОВНА СЕССИЯ.

XXI ЗАСЪДАНІЕ, ВЪ ПЕТЪКЪ НА 23 НОЕМВРИЙ 1884 Г.

(Начало въ 1 часъ и 15 минути послѣ пладнѣ подъ предѣтелството на г. Д-ръ Хакановъ)

Предсѣд. (Звъни.) Засѣданието се отвара. Въ днешното засѣдание присѣтствуватъ 41 души представители, отсъствуватъ съ отпускъ г-да: Ст. Стефановъ, Пв. Вазовъ, Маткиевъ и Серафимовъ. Г-нъ секретарь ще прочете протокола отъ миналото засѣдание.

Секр. Стоиловъ (чете)

Предсѣд. Желаетъ ли нѣкой да направи забѣлѣжка върху протокола? (Нѣма.) Тѣй като нѣма нѣкой да прави бѣлѣжка, пристѣживаме на дневенъ редъ, който е: разискване на законопроекта за административното распределение на областта.

Секр. Стоиловъ (чете): «Проектъ на областенъ законъ опредѣляющъ границитѣ на окръжитѣ и околитѣ въ Источна Румелия.»

Чл. 1. Двадесетъ и осемтѣ околии на Источна Румелия се расподѣлятъ по шесттѣ департаменти, означени въ чл. чл. 108, 109 на Органическии Уставъ, по начинътъ изложенъ въ слѣдующитѣ членове.

Комисията прие тоя членъ съ слѣдующата поправка, заличава въ тоя членъ фразата: «По начинъ изложенъ въ слѣдующитѣ членове» и я замѣнява съ фразата: «*както слѣдва*» (Приема се).

Чл. 2. Пловдивский окръгъ се раздѣля на шестъ околии: Пловдивска, Овчехълмска, Сърнено-Горска, Стрѣмска, Рупчоска и Конушка. (Приема се).

Чл. 3. Татаръ Пазарджикский окръгъ на четире: Татаръ-Пазарджикска, Пещерска, Панагюрска и Ихтиманска. (Приема се).

Чл. 4. Старо-Загорский окръгъ на петъ: Старо-Загорска, Ново-Загорска, Казанлъшка, Чирпанска и Сейменска. (Приема се).

Чл. 5. Хасковский окръгъ на четире: Хасковска, Хаджи-Елска, Бърджалийска и Харманлийска. (Приема се).

Чл. 6. Сливенский окръгъ на петъ: Сливенска, Ямболска, Къзълъ-Агачска, Ботленска и Каваклийска.

Х. Д. Х. Бояджиевъ: Азъ моля въ членъ 6-й да се промѣни названието на околията, понеже споредъ градътъ или селото, което става центръ на една околия, трѣба да носи названието цѣлата околия. Вчера говорѣхме, че трѣбва да се зематъ предъ видъ

не само интересът на правителството но и интересът на населението; а именно за тая околия има разни оплаквания. Има и рѣшение на Главний Съвѣтъ, който се произнесе, че сръдоточието на Къзълъ-Агачката околия трѣба да бѣде село *Попово*; и Къзълъ-Агачката околия да стане Поповска.» За това въ членъ 29 да стане названието «Поповска» околия или «Попово-селска» околия.

Хр. Гендовичъ: И азъ предлагамъ да бѣде Попово село центрътъ на сѣщата околия. Мойтъ възгледове по този въпросъ, изказахъ вече вчера, когато дадохъ много обяснения за тази работа, и по сѣщата причина сега моля да се приеме *Попово село* за центръ на околията.

Доклад. Д-ръ Калатиновъ: Когато комисията разгледваше този членъ, г-нъ Гендовичъ се яви и каза, че центрътъ не може да бѣде Къзълъ-Агачъ. И той представи една карта за да подкрепи своето искание. Но понеже се предполага, че той е видѣлъ тази околия само отъ пайтонътъ си, комисията не може да повѣрва тази карта. При всичко това комисията каза, че когато ще се разисква тази околия, нека предложи г-нъ Гендовичъ своето мнѣние, и ако Областното Събрание намѣри за умѣстно, може да се премѣсти този центръ; комисията обаче немогла да го измѣни. Отъ прошенията които сѣж проводени отъ 38 села на Къзълъ-Агашката околия, които искатъ да се премѣсти центрътъ, азъ частно, макаръ, че не го е приела комисията, мисля, че по-добъръ е, да се промѣни центрътъ.

И дѣйствително, ако се приеме за центръ Къзълъ-Агачъ, то ще туримъ въ много мжчно положение тѣзи села. Трѣба да се убѣди почитаемото Областно Събрание, че Къзълъ-Агачъ по положението си не е центръ а е центрътъ Попово село. Но това може да се рѣши тогава, когато се разисква Къзълъ-Агашката околия отдѣлно. Ако приемемъ сега тъй както стои, то може при третото разискване да се измѣни членъ 6 отъ настоящий законопроектъ.

Наботковъ: Азъ съмъ съвършено противъ мнѣнието което изказа Г-нъ Калатиновъ, именно че сега не трѣбвало да се промѣни членъ 6; защото ако дойдемъ до подробности на Къзълъ-Агашката околия, трѣбва непременно да се каже названието ѝ. У насъ се обикновенно наричатъ околииѣ отъ название на центрътъ си; така напримѣръ, Къзълъ-Агачката околия носи отъ туй своето название, защото центрътъ е Къзълъ Агачъ. Тѣй щото трѣбва вече сега да се глѣда, гдѣ ще има центръ, и азъ вѣрвамъ, че Д-ръ Калатиновъ като членъ на комисията, ще се съгласи, да остане за центръ Попово село. Главний Съвѣтъ, който най-близко познава интересътъ на околията, рѣшилъ въ своето заседание въ градъ Сливенъ, да се премѣсти центрътъ отъ Къзълъ-Агачъ въ Попово село. Ако е рѣшилъ Главний Съвѣтъ така, азъ мисля че той е изучилъ добъръ въпросътъ, и ако мислиме ние, че Главний Съвѣтъ най-добъръ познава интересътъ на околията, то нѣма освѣнъ да се земе мнѣнието на Сливенский Главний Съвѣтъ, и съгласно съ него да се премѣсти центрътъ на околията въ Попово село. Колкото за названието, може просто да се нарече *Поповска* околия, по-добъръ отъ колкото Къзълъ-Агачка; затова напълно съмъ съгласенъ съ предложението на г. Бояджиева, толкозъ повече, че то е поддрѣпено и отъ рѣшението на Главний Съвѣтъ.

Димитровъ: Азъ съмъ на мнѣние, че може твърде добъръ да се остави название на тази околия Къзълъ-агачъ, толкозъ повече че названието ѝ е най-добъръ познато; нъ съмъ съгласенъ да се измѣни сѣдалището на центрътъ на тая околия. И когато дойде на редътъ да се разглѣжда за Къзълъ-агачката околия, да се каже съ сѣдалище Попово, което наистина е центръ на тази околия. А името Къзълъ-Агачъ да си остане, защото е

познато въ цѣль Сливенски департаментъ. Отъ гдѣ е това название не зная, нъ всички познаватъ поцъ тази дума извѣстна една околия. Затова названието да си остане, а сѣдалището да бѣде тамъ, дѣто трѣбва. Азъ си задържахъ правото да докажа по-надолу, когато ще дойдемъ до тази околия, че сѣдалището трѣбва да бѣде село Попово.

Докл. Д-ръ Калатиновъ: Азъ ставамъ да заява, че комисията приема да бѣде центрътъ въ Попово село, въ названието да си остане *Къзълъ-агачска околия*.

Ив. Герджиковъ: Азъ нѣма да говоря за сѣдалището на околията, защото когато дойде този членъ на редъ да се разисква, тогава ще да говоря за това. Сега ще говоря само върху названието на тази околия. Не е вѣрно, както казаха нѣкои предговоривши, че въ насъ било общеприето, щото околията да носи названието си отъ центрътъ. Ние имаме околия както на пр. Рунчоската или Овче Хълмската околия, гдѣто нѣма особенни градове съ това име, нъ носятъ туй название вече отъ старо врѣме. Тѣй сѣщо Къзълъ-агачската може да си остане съ това название, а ако би да се приеме да се каже *Поповска* околия, това име не звучи толкозъ добръ на ухото и незнай, до колко си е на мѣсто, защото не излизатъ всичкитѣ попове отъ тамъ. Нъ понеже названието на Къзълъ-Агачската околия излизало отъ тамъ, че имало въ онѣзи мѣста много дрѣнове, затова нека я кажемъ „дрѣновска околия“; или понеже тамъ има много фазани, може да я наречемъ „фазанска околия“.

Хр. Гендовичъ: Азъ ще дамъ разяснение върху думата „Къзълъ-Агачъ.“ Това название е общо прието на всѣкадѣ. Селото се казва „Къзълъ-Индже,“ за това може да се премести центрътъ въ с. *Попово* дѣто пакъ може да се каже Къзълъ-Агачска или Къзълъ-Индженска околия. За това азъ се въздържахъ да говоря по-надълго. (Гласове: изчерпано е).

Наботковъ: Искамъ само да подкрѣпа уважаемий г. Гендовича, който има право да каже, че цѣла околия се назовава Къзълъ-Агачска околия, а не селото, което е сега центръ; то се нарича *Къзълъ-Индже*.

Д. Бъркаловъ: Азъ ще кажа нѣколко думи, не за тази околия, нъ за академическата частъ на този споръ (Смѣхъ). Азъ моля да не приемемъ да се измѣнява названието Къзълъ-Агачъ, защото съ прибързанието може да приемемъ необмислено нѣщо; и послѣ когато стане у насъ една академия може да стане нужда да се пречисти втори пѣтъ тази дума (Единъ гласъ: Събранието не е академия). Единъ отъ г да предговорившитѣ каза: че Къзълъ-Агачъ значи дрѣново, нъ това не е тѣй, то значи ялха. (Смѣхъ). Толкозъ за освѣтление на почитаемото Събрание върху филологическата страна на това название.

Предсѣдатель: Има предложение намѣсто названието Къзълъ-Агачска околия да се тури *Поповска*.

Х. Д. Бояджиевъ: Азъ направихъ това предложение, (Единъ гласъ: оттегли го), водимъ отъ тѣзи начала, дѣто е срѣдоточието, отъ тамъ да носи названието цѣлата околия. Понеже има много г-да, които мислятъ, че нѣма всѣкогажъ название отъ тамъ, то азъ съмъ съгласенъ.

Предсѣдатель: Г-нъ Маджаровъ има думата.

Маджаровъ: Оттеглямъ я.

Предсѣдатель: Които сж за членътъ, да станатъ прави. (Болшинство). Събранието приема така този членъ.

Секр. Стоиловъ (Чете): Чл. 7. Бургаский окръгъ на четири: Бургаска, Ай-тоска, Карнобатска и Ахиско Месемврийска.

Комисията прие горний членъ безъ измѣнение. (Приема се).

Чл. 8. Пловдивската околия има за сръдоточно мѣсто градътъ Пловдивъ и обема слѣдующитѣ села: Айрене, Ахланъ, Бръстовица, (Дередже Кьой), Бѣлащица, Войводиново, Демирджи-Кьой, Дерменъ Дерѣ, Динкъ-Махале, Ени-Кьой, Злати Трапъ, Изворъ, Кадиево, Калековецъ (Агачъ-Кьой), Кара-Агачъ, Кара-Тахиръ, Коматевъ, Конаре-Голѣмо, Костиево, Крислово (Шарла-Кьой), Кърнофоля, Марково, Мечкюръ, Мързянъ, Ново-Сель, Остра-Могила, Пастуша, Перущица, Полатово, Радиново, Рогошъ, Скутаре, Сотиръ, Строево, Трифилъ, Устина, Цаланица, Царацово (Саржджа), Чирпилии и Чоллукъ.

Чл. 8. Комисията прие, като прибави къмъ него село *Гръци* което въ законопроекта е записано въ членъ 10. (Гласове: прието).

Машевъ: Макарь и да казва нѣкои Г-да, че тоя членъ е приетъ, както е представенъ отъ Правителството, азъ ще се произнеса, противъ тоя членъ. Едно отъ селата, поставено е въ тоя членъ, именно селото, Голѣмо-Конаре, което е било центръ на Овче-Хълмската околия и се притуря сега въ Пловдивска околия; азъ не съмъ съгласенъ съ това предложение на Правителството, и по причинитѣ, които ще изложа по-долу, азъ ще настоявамъ да си остане центръ на Овче-Хълмската околия, селото Голѣмо-Конаре, както е било до сега. Нѣкои села сж дали заявления и искатъ, щото центрътъ на Овче-Хълмската Околия да бѣде Старо-Ново-село, а почит. Правителство като е взело предъ видъ тия заявления и ги е уважило, предлага чрѣзъ тоя законопроектъ, щото центрътъ на Овче-Хълмската околия да бѣде Старо-Ново-село. Азъ обаче, койго мога да кажа, че познавамъ положението на тая околия, убѣденъ съмъ, че неще бѣде добръ, ако приемемъ, щото центрътъ на тая околия да бѣде Старо-Ново-село, на мѣсто Голѣмо-Конаре. Кажа се, че трѣбва да се уважаватъ рѣшенията на Главнитѣ Съвѣти, и така преди малко се говори, че добръ ще бѣде да се приеме за центръ на Къжълъ-Агачската околия не селото Къжълъ-Индже, а селото Попово, именно защото Главний Съвѣтъ се произнесълъ. Азъ до колкото зная рѣшенията на Главнитѣ Съвѣти не се внасятъ за въззивъ предъ Обл. Събрание, да ги приема или не; нѣ Обл. Събрание, което има да представлява не само извѣстни околий, а представлява цѣлата областъ, трѣбва да се постави въ положението, което му е предназначено и членовѣтъ му да слѣдватъ да направатъ нѣщо не като людие, които сж заинтересувани за единъ само департаментъ, а като людие, които представляватъ *цѣлата областъ*, безъ разлика отъ кой департаментъ или околия сж.

Макарь и да е имало заявление отъ Главний Съвѣтъ, че центрътъ на Овче-Хълмската околия трѣбва да се премѣсти въ Старо-Ново-село, а да не бѣде въ Голѣмо-Конаре, азъ мисля, че почитаемото Областно Събрание не трѣбва да обръща внимание на тия работи, а да остави Голѣмо-Конаре да бѣде центръ, тъй както това село именно се пада за центръ на тая околия, а не Старо-Ново-село, което се пада тъкмо на сѣверната граница на тая околия. Има села, които отстоятъ $\frac{3}{4}$ или единъ часъ разстояние отъ Голѣмо-Конаре, а сега се привързватъ до Старо-Ново-село, до което има 6 часа разстояние. Има села, като Български и Турски Чардакъ, които сж много по-близо до Голѣмо-Конаре, отъ колкото до Старо-Ново-село. За това азъ моля почитаемото Събрание, да приеме да си остане за центръ на тая околия пакъ Голѣмо-Конаре; слѣдователно да извади отъ тоя членъ селото Голѣмо-Конаре и да го притури при селата, които съставляватъ Овче-Хълмската околия.

Председателъ: Само за тоя членъ се разисква.

Машевъ: Азъ предлагамъ, да се извади Голѣмо-Конаре отъ тая околия.

Д. Ил. Стамболовъ: Това, което каза Г. Машевъ значи, че човекъ говори за работи, за които нѣма хаберь. Че г. Машевъ нѣма хаберь за Овче-Хълмската околия, самото негово предложение доказва това. Той като каза, че Голѣмо-Конаре трѣбва да бѣде центръ, предложи, да се извади Голѣмо-Конаре отъ чл. 8-й и да се притури въ чл. 9-й опредѣляющъ Овче-Хълмската Околия. Повтарямъ да кажа, че Г. Машевъ нѣма хаберь отъ тая работа, защото искара всичко презъ купъ за грошъ. (Машевъ: Да прощавашъ.) Той каза само за Голѣмо-Конаре, а не обърна внимание и за селата: Цаланицъ, Радиново, Мързичъ и други 4-5 села, които влизатъ въ Пловдивската околия и които до сега бѣха въ Овче-Хълмската околия. Само се види, че има голѣма ревностъ да защитава Голѣмо-Конаре. Ако предлага да се тури Голѣмо-Конаре въ чл. 9-й, то значи да се повърнемъ на противоположното, което искатъ другитѣ г. г. депутати, защото Старо-Ново-село, ако е било на сѣверний край, то Голѣмо-Конаре е на южний край.

Г. Машевъ каза, да не глѣдаме много на рѣшенията на Главнитѣ Съвѣти, нѣ азъ ви увѣрявамъ, че това рѣшение на комисията се взе предъ видъ на прошенията на населението, защото на хората имъ вече омръзна да подпечатватъ прошения и да обръщатъ вниманието ни на тава, че Старо-Ново-село пада за центръ на предполагаемата околия. (Единъ гласъ: Въображаемъ центръ).

Г. Машевъ незнае, че Областното Събрание много пѣти се е намирало въ мъчно положение, гдѣ и въ коя околия да постави оня градецъ-Копривщица, който е отстраненъ толкова, а сега когато дохожда редъ да се тури тамъ центрътъ на една околия, койго да бѣде два часа далечъ отъ Копривщица, г. Машевъ пръвъ въстава противъ това. Главний Съвѣтъ препорѣчва на Правителството нѣколко пѣти да направи предложение за промѣненіето центрътъ на тая околия, и въ миналата си сесия Глав. Съвѣтъ пакъ направи такова предложение. Трѣбва да знаете, гда, че всичкитѣ земледѣлчески интереси на тая околия сѣ свързани съ Старо-Ново-село, което е голѣмъ источникъ на дървата и дърводѣлието. Слѣдователно моля почит. Събрание, да отхвърли предложението на г. Машева.

Ив. II. Герджиковъ: Подиръ това, което каза г. Стамболовъ, за мене не остава какво друго да говоря; само ще повтора това, което каза той, че рѣшенията на Главнитѣ Съвѣти не трѣбва да се презиратъ отъ Обл. Събрание тъй, както мисли г. Машевъ. Ако единъ Главенъ Съвѣтъ незнае, кои села трѣбва да влѣзатъ въ тая или оная околия, още по-малко ще знае Обл. Събрание, а още по-малко г. Машевъ. За това моля, да се приеме членътъ както е предложенъ отъ комисията, и да минемъ по-нататъкъ (Гласове: исчерпанъ е въпросътъ).

Д-ръ Янколовъ: Изчерпано е!

Предсѣд. Подкрѣпя ли се предложението на г. Машева, което е, да се извади с. Г.-Конаре отъ чл. 8 и се притури въ чл. 9-й? (Подкрѣпя го само единъ.) Пада.

Турамъ на гласуване предложението на комисията; които сѣ за него, да станатъ прави (Болшинство) Приема се. Минаваме на чл. 9-й.

Секр. Стопловъ (чете):

Чл. 9. Овчехълмската околия има за срѣдоточно мѣсто селото *Старо Ново-село* и обѣма слѣдующитѣ села: Айрене, Армутлий, Дауджово, Даутларъ, Демирдешия, Демиржилеръ, Дуванлии, Дудене, Думанлии, Дурутлии, Душанци, Дълги-Геренъ, Елешница, Кавакъ-Дере, Кавърджиклии, Кара-Мустафаларъ, Копривщица, Красново, Лѣджане, Масатларе, Насфа-Кьой,

Нова-Махала, Османово-Горне, Османово-Долне, Пеничаре, Саламатларе, Сарж-Гьолъ, Селджиково, Синджирлии, Узунъ-Кърово, Ферезли, Хамбарлии, Хисаръ, Хисаръ-Кюселеръ, Чардакъ-Българский, Чардакъ Турски и Яхларе.

Председ.: Въ тоя членъ комисията прави слѣдующитѣ измѣнения: Записва въ него селата: Айваджикъ отъ Панагюрската околия и Али-Факъ отъ Пазарджикска околия. (незаписано въ законопроекта) а селата: Хисаръ, Хисаръ-Кюселере, Дуджово, Синджирлии, Яхларе и Ферезли, записани въ тоя членъ, заличава ги и ги прибавя: първитѣ четири села къмъ чл. 11-й, а послѣднитѣ двѣ къмъ чл. 16-й. Освѣтъ това комисията въ тоя членъ прие намѣсто «Армутлий» да се напише Българското название: «Крушево», а намѣсто «Красново» да се запише «Кръстово».

М. Ив. Маджаровъ: Азъ незная защо ставатъ тия промѣнения, и защо почит. комисия не яви, защо ги прави; но до колкото познавамъ тия села, има села турнати просто да сж по-далечъ отъ центра. Напримѣръ има едни села, които сж два часа далечъ отъ Старо-ново село, а каратъ ги да отиватъ 7 часа далечъ въ Панагюрище. (Единъ гласъ: кои села?) Яхларе. Това распределение се прави за улеснение на населението — Тѣзи села много пѣти сж давали прошения на Пост. Комитетъ да искатъ да се впишатъ въ друга околия, защото имъ е далечъ до Панагюрище и сж казвали, че неискатъ да бждатъ подъ Панагюрската околия. Азъ говоря за предложението на комисията, която знае разстоянието до Панагюрище, а незнае разстоянието до Старо-Ново-село. Азъ зная това, понеже много пѣти съмъ ходилъ тамъ.

Д-ръ Калатиновъ: Колкото за тия двѣ села Яхларе и Ферезли, които комисията прие да минатъ въ Панагюрската Околия, имамъ да кажа, че Ферезли е на половината разстояние отъ Пазарджикъ и Панагюрище. Колкото за Яхларе, ако комисията бѣше приела да се присъедини при Старо-Ново-село, тогава Панагюрската околия щеше да остане съ толкова малко села, щото неможе да бжде околия. Единственната причина е тая, че ако не се присъединатъ тия двѣ села къмъ Панагюрище, тогава ще остане тая Околия съ много малко села; и за това се присъединиха тия села къмъ тая околия, за да бжде горѣ-долу равномерно населението въ отдѣлнитѣ Околии.

П. Димитровъ: При всичко, че правя частъ отъ тая комисия, нѣ азъ не съмъ съгласенъ да се мѣстятъ: Хисаръ, Хисаръ-Кюселере, Синджирлий и Дуджово въ Стрѣмската Околия на мѣсто въ Овчехълмската. Причинитѣ сж тия, че до Старо-Ново село сж $1\frac{1}{2}$ най-много два часа а до Карлово сж много по-далечъ. Тѣ съставляватъ сега Овчехълмската Околия, а после ще трѣба да минуватъ тия села, които ще съставляватъ Стрѣмската Околия, презъ Овчехълмската, за да отиватъ въ Карлово.

И друго нѣщо имамъ да кажа, че Стрѣмската Околия е сега много голѣма, има 53,000 жители. До колкото азъ зная, тя почнува отъ Малко село, което е $1\frac{1}{2}$ часъ отъ г. Калоферъ (Единъ гласъ: Не е тѣй) и свършва до Пирдопъ; послѣ дохожда отъ тукъ до Кара-Топракъ; и послѣдното село на тая Околия е Чокурлий . . . Тая Околия е тѣй распределена, щото неможе да се пази тишината, и е толкова голѣма, щото неможе да се управлява. А тукъ виждамъ нѣколко села, за които комисията предлага да влѣзатъ въ Карлово, което никакъ не е възможно вече по топографическото имъ положение, защото иматъ 5 — 6 часа до Карлово, гдѣто е въ зимно врѣме много лошъ пѣтътъ а до Старо-Ново-село има $1\frac{1}{2}$ часа. Освѣтъ това, като стане сѣдалището Старо-Ново-село ще стане брѣкотия ако се присъединатъ къмъ друга околия, защото тѣ ще бждатъ въ срѣ-

дата на Овчехълмската Околия и не могат да бждат присъединени към друга Околия, защото безъ тѣхъ Овчехълмската Околия не струва нищо.

М. Ив. Маджаровъ : Азъ взехъ думата да обърна вниманието на почит. Събрание върху мѣстното на Г. Докладчикътъ на тая комисия. Единъ законопроектъ за Административното распределение на Областта, не може да има предъ видъ численността на населението, защото има такива мѣста, които ако искате да направите околийтъ еднакви, ще станатъ за населението много мъжнотий. У насъ не всичкитъ Департаменти сж еднакви, нито всичкитъ Околий; защото естествено е, че полскитъ Околий ще бждатъ всекога по численността голѣми, а балканскитъ, гдѣто селата не сж едно до друго, ще бждатъ по численността на населението по долу. Ако оставимъ Панагюрската Околия по-малка, това незначително; а ако виждаме, че Началникътъ има малко работа, тогава персональтъ на неговата канцелария да се намали. Но ако приемемъ за начало, че всичкитъ Околии да бждатъ еднакви, то ще дадемъ причина да се оплаква населението. Напримѣръ Пловдивскитъ Департаментъ не може да бжде еднакъвъ съ Старо-Загорскитъ и той не може да бжде еднакъвъ съ Бургаскитъ; това не е възможно. За това трѣбва да се вземе първо въ съображение, щото полскитъ села да ги некараме да ходатъ по балкантъ 6—7 часа далечъ нѣ да ги туримъ въ ония околии, които сж по близо.

Тогава ще направимъ нѣщо полезно за страната и ще покажемъ, че като сме се занимавали съ тоя законопроектъ, поправили сме нѣкои работи, които бѣха не до тамъ добри.

Д. Ил. Стамболовъ : Гда! И азъ съмъ на мѣстното, което изказа Г. Маджаровъ, че селата Яхларе и Ферезлий трѣбва да останатъ въ Овчехълмската Околия, защото селото Айваджикъ, което стои много отзадъ присъединено, е тука, и когато отива човекъ за Старо-Ново-село, ще мине презъ селата : Яхларе и Ферезлий. Ако направи такъво нѣщо Обл. Събрание, ще бжде една голѣма погрѣшка. Въ комисията се присъединиха тия двѣ села къмъ Карлово по желанието на Г. Найденова, койго по причинитъ спомѣнати отъ Г. Докладчикътъ, (Найденовъ : Не е истина.) предложи да се взематъ нѣкои села отъ тукъ и да се притуратъ въ Стрѣмската околия. Но тия села : Хисаръ, Хисаръ Кюселере, Дауджово, Синджирлий, Яхларе и Ферезлий трѣбва пакъ да си останатъ на сѣщото мѣсто, защото тѣ иматъ до Старо-Ново-село 1½ часа и гората и пашата имъ сж свързани съ Новоселскитъ, и разстоянието е тѣй блиско, щото могатъ въ най-лошо врѣме да отидатъ въ Старо-Ново-Село. Ако би да се приеме тѣй, както предлага Г. Прѣфектътъ Найденовъ, да се присъединатъ къмъ Карлово, то тѣ трѣбва да минатъ презъ единъ цѣлъ баиръ, гдѣто има разстояние 4—5 часа до Карлово, и зимно врѣме даже е невъзможно да отиватъ тамъ. (Шумъ.)

Слѣдователно при такива естествени граници на тия села, азъ мисля, че най-добръ ще бжде да се притуратъ тия села въ Старо-Ново-Селската Околия, защото тогава за населението ще бжде по-добръ и Околията ще има отъ двѣ до четири села повече.

Отецъ Тилевъ : Относително до тия Хисарски села азъ нѣма да се произнасямъ, защото мѣстността ми е непозната. Но до колкото се отнася до селата Яхларе Ферезлие и Айваджикъ, азъ койго живѣя толкова години въ тоя Департаментъ, ги познавамъ добръ и ще говоря само за тѣхъ. Азъ настоявамъ именно за село Айваджикъ; ако и да е по-близо до Старо-Ново-село, да остане въ Панагюрище; защото споредъ моето изучаване, ако се взематъ предъ видъ взиманията и даванията на Ново-Селчани съ това село ще дойдемъ до убѣждение, че всичкитъ му интереси сж свързани съ Панагю-

рище. Тоя градец е непроездителен за хранитѣ, за това трѣбва всичко да получава отъ външнитѣ села; и никой не може да откаже, че Айваджичане иматъ за центръ на продажбата на своитѣ произведения Панагюрище. Нъ при това, както казахъ, азъ не отказвамъ близостта на другитѣ Хисарски села къмъ Старо-Ново-село, и ако искате нека се присъединатъ тамъ. А колкото за селото Айваджикъ, то непременно трѣбва да отиде въ Панагюрище.

Предсѣд.: Преди да дамъ думата, имамъ честь да забѣлѣжа на г-да депутати, че всѣкой прави предложение, а никой не ги дава писмено. Азъ моля всичкитѣ г-да, които иматъ разни мнѣния, да направятъ предложенията си писмено.

Найденовъ: Вчера, когато се разискваше изобщо въпросътъ, да ли да се приеме по принципъ тоя законопроектъ, азъ имахъ честь да забѣлѣжа, че Правителството при распределението на околитѣ, е имало предъ видъ интереситѣ на управлението и интереситѣ на населението. Съгласно съ предложението на Г. Маджарова, комиссията прие това премѣстване по сжщитѣ причини, които каза Г. Калатиновъ. Нъ ако сега кажатъ лицата, които познаватъ тия мѣста по-добрѣ, отколкото комиссията, че не може така да стане, то тя нѣма да се противи да си останатъ тамъ. Колкото за другитѣ четири села, за които разказа г. Димитровъ, който взе предъ видъ географическото и топографическото имъ положение, азъ като съмъ билъ тамъ въ тия села, ще бѣда противъ мнѣнието на г. Димитрова. Защото ако вземемъ четиритѣ краища на Стрѣмската околия, ние ще заминемъ отъ Каратопракъ до Клисуре, Душанци и Калоферъ. Сега като искате тия четири села: Хисаръ, Хисаръ-Кюселере, Дауджово и Синджирлий, които сж отъ памти-вѣка при Карлово и го считатъ като свой домъ, да ги отнемемъ отъ тамъ и да ги испратимъ въ Старо-Ново-село, гдѣто нѣматъ никакво взимание и даване, то ние ще направимъ голѣма погрѣшка. Освѣнъ това и разстоянието имъ отъ Карлово не е толкозь голѣмо, защото има презъ баирѣтъ единъ пѣтъ, по който за два часа може да се отиде въ Карлово. За това азъ не виждамъ никаква причина, защо да ги пращаме въ една околия, гдѣто нѣматъ работа. (Гендовичъ: Добрѣ ще го направимъ). Колкото за това, че ако се отнематъ тия четири села отъ Овче-Хълмската околия, тя щяла да стане малка; азъ мисля, че и безъ тия села тая околия е доста голѣма. (Шумъ.)

Предсѣд.: Моля, когато говорите да не се обръщате къмъ отдѣлнитѣ представители, нъ да глѣдате на предсѣдателя

Ив. Найденовъ: Вжтр. Правилникъ ми дава право да говори къмъ представителитѣ.

Предсѣд.: Когато говорите, трѣбва да глѣдате на предсѣдателятъ, защото иначе почватъ разговоръ съ други, а такова разискване азъ не разбирамъ. И моля всичкитѣ други г-да депутати да мълчатъ когато говори единъ представителъ.

Ив. Найденовъ: Азъ благодаря на г. Предсѣдателя, който недопуска да мѣ смущаватъ, когато говоря. Дѣйствително селата: Хисаръ, Хисаръ-Кюселере, Дауджово и Синджирлий, които отъ памти-вѣка сж били при Карлово, азъ съмъ на мнѣние, да се оставатъ тамъ; защото нѣма никакви уважителни причини, да ги пратимъ къмъ друго село, гдѣто нѣматъ работа.

Д-ръ Янколовъ: Г-да! Не пръвъ пѣтъ се разискватъ тия нѣща тукъ. Ние при първото разискване взехме въ съображение нѣколко начала. Кои бѣха тия начала? Да се вземе предъ видъ, първо лѣсното съобщение, второ, интереситѣ на населението и най-послѣ навикътъ на хората. А какво става сега съ тия четири села, за които се говори, имен-

но Хисарь, Хисарь-Бюселере, Дауджово и Синджирлий? Тия села вече се намиратъ въ Карлово отъ толкова време насамъ и до колкото азъ зная, тия хора си праватъ тамъ своя алашъ-веришъ и тамъ иматъ свой естественъ пжтъ. Да ги премѣстимъ сега на друго мѣсто, то нѣма да отидатъ, нъ ще си върватъ по старий пжтъ.

Питамя ви: да ли сте приели нѣкоя просба отъ тия села, че тамъ имъ било мъчно? Нѣма никоя, хората си сж твърдѣ спокойни. Отъ друга страна, ако искаме тия хора да ги пратимъ въ Старо-Ново-село, тѣ ще отидатъ тамъ да си плащатъ данъка, а отъ гдѣ ще взематъ пари? Тѣ трѣбва да отидатъ по-напредъ въ Карлово, гдѣто иматъ познати хора, съ които иматъ алашъ-веришъ.

Освѣтъ това не трѣбва да се взима въ внимание разликата отъ единъ или двата километра; защото ако има до Старо-Ново-село 15 километра, то до Карлово нѣма повече отъ 16 $\frac{1}{2}$.

Слѣдователно да принуждаваме хората да се връщатъ отъ естественъ пжтъ, който имаха до сега, то ще има послѣ наводнение отъ прошения. Има хора, които сж навикнали на единъ пжтъ и нѣма да имъ направимъ никаква услуга, ако ги присъединяваме на други мѣста.

Колкото за несъразмѣрността на околиятъ, за които спомѣна г. Димитровъ, азъ мисля, че не трѣбва да се взима въ внимание, защото може да се допусне една околия да бѣде по-малка, а друга по-голяма. Ако не е тъй, тогава защо турате Кратопракъ въ Карлово а не въ Старо-Ново-село? Защото хората иматъ свой интересъ въ Карлово и сж навикнали да отиватъ тамъ и сж доволни отъ това. Ние тоже виждаме, че ако единъ чловѣкъ е привикналъ да ходи въ едно извѣстно кахвене, мъчно ще му стане, ако го промѣни. Слѣдователно естественъ пжтъ на хората трѣбва да се остави и недѣйге ги кара, да ходатъ наопъки.

II. Машевъ: Огнositелно селата Хисарь, Хисарь-Бюселере, Дауджово и Синджирлий, азъ нѣма какво да кажа, защото ги не познавамъ, както не познавамъ и тѣхнитѣ интереси; а колкото за селата Ферезлий и Яхларе, които споредъ проекта сж записани въ 9-й членъ, да бждатъ за напредъ частъ отъ Овче-хълмската Околия, азъ имамъ честь да кажа, че ако се пренебрѣгне рѣшението на комисията, ще направимъ една голѣма грѣшка. Вчера, когато се говори, да ли да се приеме законопроектътъ по начало, или не, каза се, че трѣбва да се обърне внимание върху двѣ нѣща, именно върху съобщението, което има правителството съ отдѣлнитѣ села и върху съобщението, което иматъ селата съ самитѣ центрове. Ако е тъй, че трѣбва да обърнемъ внимание върху тия нѣща, тогава трѣбва да приемемъ, щото селата Яхларе и Ферезлий да бждатъ въ Панагюрската Околия, а не въ Овче-хълмската, която ще да има за центръ Старо-Ново-село. Наистина нѣщо по-далечъ е Ферезлий до Панагюрище и селянитѣ на това село ако не сж толкова свързани съ Панагюрище, въ сж много свързани съ г. Пазарджикъ; а ако сж привързани на Панагюрище, ще каже, че сж привързани на Пазарджикъ. Привързани обаче на Старо-Ново-село, ще каже, че сж привързани на г. Пловдивъ, когато всичкото жито, което произвождатъ Ферезлийци, което е най-главниятъ тѣхенъ поминѣкъ, тѣ го продаватъ въ Пазарджикъ, а никакъ въ Пловдивъ. Слѣдователно на основание на тия причини, азъ предлагамъ, да си останатъ Ферезлий и Яхларе въ Панагюрската Околия, а не да бждатъ въ Овче-Хълмската. Колкото за другитѣ села азъ не претендирамъ, защото Г. Стамболовъ, като „туристъ“ на тая Околия, може би повече да я познава. Давамъ и писмено предложението си.

Председателъ: Нѣма нужда да го давате писмено, защото и комиссията предлага това, което искате вий.

За нови предложения, които би се направили, искамъ да се даватъ писмено.

Х. Д. Х. Бояджиевъ: Азъ не искахъ думата отъ г. Председателя, нъ като ми я дава, азъ ще говори. (Смѣхъ.) Азъ дѣйствително много малко съмъ запознатъ съ тия околии, затова мисля, че трѣбва да се взематъ въ внимание доводитѣ на г. Димитрова, който много по-добрѣ познава своя Департаментъ и да се оставатъ тия четири села: Хисаръ, Хисаръ Кюселери, Дауджово и Синджирлий въ Овче-Хълмска Околия, а не да стоятъ въ Карловската. Види се, че г. Председателътъ на тая комисия, всекога иска да бжде Карловската околия по-голѣма, и за това отнима отъ другитѣ и притурия въ Карловската. Именно по настояванието на г. Найденова се туриха тия села въ Карлово. Нъ азъ съмъ на мнѣнието, че трѣбва да се оставатъ хората въ тоя центръ, въ който имъ е по-близо и който по-отговаря на тѣхнитѣ нужди. Позната е претенцията, Хисарътъ да бжде къмъ Карлово; нъ като нѣма никакви уважителни причини, затова да си остане тѣй, както е въ законопроектъ. (Гласове: Изчерпанъ е въпросътъ).

Ив. И. Герджиковъ: Върху тоя 9-й членъ станаха дълги разисквания и азъ вѣрвамъ, че ще станатъ още по-дълги, защото има нѣкои села, които гадаличкатъ на нѣкои частни лица и нѣкои патриотически мѣстни чувства и за това предвиждамъ, че ще се породатъ още дълги разисквания. Ако вземемъ мнението на Огца Тилева за селото Айваджикъ като уважително, че тѣ желаятъ да бждатъ въ Панагюрище, защото тамъ продавали своитѣ жита, то отъ друга страна зная, че дървата тѣ докарватъ въ Пловдивъ да ги продаватъ. Значи като нѣмаме гюмури между отдѣлнитѣ околии и департаменти, то могатъ да продаватъ своитѣ нѣща тамъ гдѣто искатъ. Слѣдователно тѣ ще ходятъ пакъ и въ Панагюрище, и въ Пловдивъ, и въ Пазарджикъ, съ една рѣчь, гдѣто имъ прилегне за търговията.

Сега ще кажа нѣщо за Алифакково. Панагюрище е центръ на околията и се намира въ срѣдата на Срѣдния-гора; а тия села сж долу въ полето. Нѣкои предговоривши признаватъ, че сж по-близо до Старо-Ново-село, коя е причината да ходятъ да се сждатъ и да носатъ данѣкъ — когото най-сетнѣ кметътъ ще носи — въ Панагюрище? Защо да ги караме да ходатъ възъ баирътъ въ Панагюрище? Защото Панагюрската околия остана съ по-малко села. Ако е съ по-малко села, това още не е никаква причина да се прави така, защото е въ врѣда на другото население, което нѣма никакъвъ грѣхъ да ходи въ Панагюрище, само за да стане тая околия по-голѣма.

Подиръ тия двѣ села идатъ селата: Хисаръ, Хисаръ-Кюселере, Дауджово и Синджирлий. Относително първитѣ двѣ села, азъ неможахъ друго да очаквамъ, когато знаяхъ, че почит. събратъ г. Найденовъ е въ тая комисия. Г. Найденовъ като бившъ Окол. Началникъ въ Карлово се е стрѣмилъ да направи Стрѣмската Околия колкото е възможно по-голѣма, даже по-голѣма отколкото Пловдивската, може би да иска да стане тамъ Департаментъ, което обаче Ор. Уставъ не позволява. Нека не мисли г. Найденовъ, че Каратопракъ, който е въ Стрѣмската околия, ходи въ Карлово, нъ всичкитѣ се отнасятъ въ Пловдивъ; тѣ само да се сждатъ отиватъ въ Карлово, а за друго не. Тѣй щото това не пречи на тѣхъ да си пазаруватъ въ Пловдивъ.

Сжщо и на селата: Хисаръ, Хисаръ-Кюселери, Дауджово и Синджирлий не понася да ходятъ въ Карлово. Тѣ ходатъ сега тамъ на пазаръ, нъ ходатъ и въ Пловдивъ да пазаруватъ; а въ Пазарджикъ никакъ не ходатъ. Щомъ нѣма никаква граница между от-

дѣлнитѣ околии, то не трѣбва да глѣдаме че, гдѣто ходили на пазаръ, тамъ да ги туряме.

Ще повтора, че въ околийскитѣ центрове населението отива да си вземе или даде такриръ, или да се сѣди, а паритѣ си взима отъ житото, когато го продаде, и тогава плаща данѣкъ. Г. Дръ Янколовъ и Г. Найденовъ, ще признаятъ, че между тия села и Карлово има байръ, а между Старо-Ново-село и тия села има поляна. Въ зимно врѣме е найестественна тази прека пѣтека до политѣ на байра, която е между тия села и Старо-Ново-село. Нѣ за бакалитѣ не трѣбва да правимъ административно распредѣление, както спомѣна много хубаво Г. Бъркаловъ. Гдѣто е наученъ единъ да ходи на пазаръ, той самъ си намира пѣтъ, нѣ за сѣдебнитѣ нужди да ходи тамъ, гдѣто трѣбва да отива. Ако ги присѣдинимъ къмъ Старо-Ново-село, съ това нѣма да имъ препречимъ да ходатъ въ Карлово на пазаръ. Разбира се, че желателно е за г-да Карловитѣ да се намира Хисарѣтъ въ тѣхната околия, и не имъ понася да дохожда сега единъ селски старейшина да имъ заповѣда, кога да се вѣдѣтъ и кога не. Види се, по тия причини, може би, толкова настояватъ на това. Нѣ когато се касе за банитѣ, нѣма нужда да се прави разлика между хората отъ отдѣлнитѣ околии, всички се радватъ отъ еднакви правдини вѣтрѣ въ Хисарѣтъ.

Г. Машевъ настоява за Ферезлий да стои при Пазарджикъ, защото селянитѣ постоянно отивали тамъ. Нѣ азъ мисля, че ако сѣ при Овче-Хълмската околия, пакъ могатъ да си ходатъ въ Пазарджикъ, а когато е работата за сѣдилище, трѣбва да му се покаже, гдѣ е най-лѣсенъ пѣтътъ.

За това предлагамъ, да се приеме предложението на комисията въ първата алинея, т. е. въ чл. 9-й да се запишатъ селата: Ферезлий, Яхларе, Хисаръ, Хисаръ-Кюселере, Дауджово и Синджирлий, въ Овче-Хълмската околия, а въ останалото да се приеме членътъ, както е предложенъ отъ Правителството.

Ив. Кировъ: Азъ поискахъ думата, да подкрѣпа Г. Найденовъ и Г. Янколовъ и да възраза на Г. Стамболова и Димитрова, защото разликата между: Хисаръ, Хисаръ-Кюселере, Дауджово и Синджирлий до Карлово и отъ тѣхъ до Старо-Ново-село не е твърдѣ голѣма, има само разлика единъ-два километра. Напримѣръ отъ Хисарѣтъ до Карлово е 17 километра, а до Старо-Ново-село може би 15. Освѣнъ това Г. Герджиковъ каза, че въ зимно врѣме било мѣчно да се преминува презъ байрътъ за въ Карлово и по тая именно причина иска вписването на тия села въ Овче-Хълмската околия, като прибави още че пѣтътъ за Старо-Ново-село билъ до политѣ на байрътъ. Това обаче не е глѣдъ. Дѣйствиелно отъ тия села до Старо-Ново-село е по-близо малко нѣщо, отъ колкото до Карлово, нѣ понеже интереситѣ на населението отъ тия села, сѣ тѣсно свързани съ Карлово, увѣрявамъ Ви, Г-де, че това население не иска и не се съгласява по никой начинъ да се присѣдини къмъ Овче-Хълмската околия.

За това комисията, като е взела предъ видъ интереситѣ на населението отъ тия села, много добръ е сторила, като е направила това измѣнение въ чл. 9-й на законопроектътъ, и азъ моля Почит. Собрание, да приеме нейното предложение, като бѣде увѣрено, че съ това ще направи единъ актъ на справедливостъ.

Колкото за Г. Димитрова, който се страхува, че Карловската околия щела да стане много голѣма, азъ ще да го помоля, да се не страхува за това, защото нѣма какво да прѣчи за доброто ѣ управление, когато тя се простира до Калоферъ и не минуватъ по-нататѣтъ (Герджиковъ: до Козница). А колкото за думитѣ на Г. Герджикова, да се запишатъ тия села въ Овче-Хълмската околия, ще му кажа, че той като депутатъ има

право да дава каквото миѣние иска, нѣ той незнае интереситѣ, които иматъ тѣзи села въ Карлово; и за това изказва такова миѣние.

По тѣзи причини азъ съмъ на миѣние и моля Почит. Събрание, да приеме тоя членъ съ измѣненіята направени отъ комиссията.

Д. Пл. Стамболовъ: Слѣдъ това, което каза Г. Герджиковъ, на-да-ли остана още нѣщо да се каже. Нѣ като погледнемъ на възраженията на Г. Киркова, имамъ честь да кажа, че не е така работата, както я представи той. Отъ Хисаръ до Карлово, ако казва, че пѣхтътъ е отъ сѣщата дължина, както до Старо-Ново-село, азъ мисля, че не е тѣй; нѣ да предположимъ, че е тѣй, то има такива неудобства за пѣтувание до Карлово, не само зимно врѣме, нѣ и лѣтно, щото да сте принудени, ако пѣтувате, да слѣзете отъ колата и да вървите пешакъ. За това зимно врѣме иматъ всичкиѣ неудобства, а до Старо-Ново село могатъ да си минаватъ по-лѣсно. Да предположимъ, че разликата въ разстоянието, била само единъ или два километра; нѣ то може да се разбере така, ако се вземе една умствена линия отъ Хисаръ до Карлово, а иначе като пѣхтътъ не върви право, разликата е по-значителна; и освѣнъ това пѣхтътъ до Старо-Ново-село е по-равенъ, отъ колкото до Карлово.

За това ще бѣде по-угодно на населението да мине въ Старо-Ново-село, а за пазаръ може да одиде и въ Карлово. Ако ги присѣдинимъ къмъ Старо-Ново-село, незначително се ограничаватъ да не ходатъ на пазаръ въ Карлово. За това мисля, че е по-добрѣ да се приеме предложението на комиссията. А колкото за селата: Яхларе и Ферезий, предлагамъ, да си останатъ както сѣ въ законопроектътъ, и да не се приема предложението на комиссията.

Отецъ Тилевъ: Азъ пакъ ще повтори, че неможа да се впускамъ въ разискване за ония села, които не познавамъ; нѣ за тия, които познавамъ почти отъ половината на живота ми, желая да се приеме моето предложение, за улеснение на населението. Не отказвамъ, че Г. Герджиковъ родомъ отъ Копривщица, може би много добрѣ познава ония села; нѣ тия познания сѣ били отъ дѣтство. Азъ ги зная отъ сега, и казвамъ, че естествено нѣщо е, да се присѣдини Айваджикъ къмъ Панагюрище; защото тамъ му е естествената граница и тамъ трѣбва да се впише. А селото Яхларе да се извади отъ Панагюрската околия и да се впише въ Овче-Хълмската околия. Това е единственото улеснение, което може и трѣбва да направи Почит. Събрание на населението. (Гласове: прието).

Относително селото „Али-факъ“ е друго, а „Алифакново“ е пакъ друго. Последното се намира въ Пазарджикската околия. А Али-факъ нѣма освѣнъ да се остави, гдѣто е описано. Нѣ Ферезий и Айваджикъ трѣбва да се впишатъ въ Панагюрската околия. А селото Яхларе, да се впише въ Овче-Хълмската околия.

Ако да бѣше възможно да се раздѣли въпросътъ, койго разискваме сега на двѣ части: първата частъ за селата: Айваджикъ, Ферезий и Яхларе, а втората частъ за останалитѣ села, тогава най-лесно щеше да се рѣши.

Предсѣд. Имамъ честь да забѣлѣжа, че законопроектътъ се гласува членъ по членъ, и ако има нѣкое предложение, да се даде писмено. (Отецъ Тилевъ дава писмено.)

П. Димитровъ: Отказвамъ се.

Юруковъ: Г-да, ние въ този законопроектъ трѣбва да слѣдвимъ единъ или другъ принципъ; или трѣбва да угаждаме на правителството за неговитѣ нужди и улеснения, или да угаждаме на населението за нуждитѣ и улеснението му. Най-първата погрѣшка която

направихме е, че избрахме въ комисията за Вътрѣшниятъ Дѣла всичкитѣ административни чиновници, и всѣки отъ нихъ глѣда споредъ свойтъ възрѣния, да направи своятъ окръгъ тъй или иначе. (Найденовъ: не е истина). Ще докажа, че е съвършено истинна. Селата Ферезлий, Яхларе, Дауджово и Синджирлай гдѣ трѣба да се преминатъ? Най-добръ въ Назарджишката околия. Но тогава щеше да стане Назарджишката околия много тѣжка за началника да управлява и за префекта да я надзирава. Ако приемемъ, че распредѣлението става за улеснение на населението, трѣба да направимъ така, както ще бѣде полезно за хората. Слѣдователно тѣзи села трѣба да бѣдатъ въ Назарджикъ, защото си иматъ тамъ всички улеснения, и неможе да се присѣдинатъ къмъ Панагюрската или къмъ Овче-хълмската околия. Ако Органическиятъ Уставъ ни задължава да поддържа 28 околии, при това не трѣбва да мѣчимъ населението да отива въ такива мѣста, дѣто му е не угодно. А може една околия да стане по-малка, друга по-голяма.

Азъ искамъ да кажа още друго нѣщо; по-напредъ се каза, че нѣмало оплаквания отъ населението. Ние не трѣба да чакаме да дойдатъ оплаквания отъ населението, но много по-умно ще бѣде въ това отношение, да размислиме самитѣ, защото населението възлага всичката си грижа на своитѣ депутати, да размишляватъ какво трѣбва да се направи и кое е полезно за него; и именно за това не сѣ дали прошение на Областното Сѣбрание. Но ако и да пристигне нѣкое прошение, ние трѣба да го приемемъ до колкото това е истинна. Хисартъ напримѣръ трѣба да остане тамъ дѣто си е; и незнай защо да се премѣства въ Овче-хълмската околия? Казватъ защото Карловската околия билъ голѣма. Но тѣхниятъ депутатъ казва, че тѣ иматъ интересъ да бѣдатъ къмъ Карлово. Какъ тогава ние сме компетентни, да рѣшимъ да отидатъ въ Старо-Ново-село. (Единъ гласъ: браво). Кого трѣбва да върваме? Населението има свой депутатъ, който каза, че тамъ трѣбва да си остане, дѣто бѣше отъ по-напредъ. Слѣдователно Областното Сѣбрание неможе даже да разисква вече по този въпросъ.

Азъ вчера казахъ, че този законопроектъ е най-щекотливъ и че трѣбаше да се отложи. Но Сѣбранието не прие мѣстото предложение. Ако искаме да бѣдемъ полезни за страната, не трѣба да глѣдаме само нуждитѣ на правителството, но и нуждитѣ на самитѣ села. Хисартъ трѣба да се приеме споредъ казването на Хисарскитъ депутатъ, да бѣде при Карлово; а други села да се приематъ въ Назарджишката околия, защото тамъ е тѣхний интересъ.

Найденовъ: Азъ поискахъ думата вече по-напредъ, за да кажа нѣколко думи върху този въпросъ; но не ми се даде. Преди всичко трѣба да отблъсна обвинението, което г-нь Юрковъ така леко изговари върху комисията.

Ако се зематъ нѣкои села отъ нѣкой околия и се присѣдинатъ къмъ други, и ако околийскитѣ началници доставиха нѣкои сведения, тѣ не го правяха за личенъ хатѣръ, или по причина, че тѣ се отказватъ отъ тѣхната обиколка или управлението; но трѣба да забѣлѣжа, че въ докладътъ койго представи комисията е именно една малка погрѣшка, която дѣйствително скандализира нѣкой, като се смѣси селото Али-Факъ съ Али-Факово. Първото бѣше представено за Овче-хълмската околия. А както се види, тукъ е една печатна погрѣшка.

Колкото за 4-тѣхъ села които спомена г-нь Герджиковъ, като земамъ Кара-топракъ за предѣлъ, имамъ честъ да кажа, че на-да-ли дохождатъ тѣзи села въ Пловдивъ, отъ колкото въ Карлово. Наистинна Карлово е три пѣти по-далечъ, отъ колкото Пловдивъ, но тѣ сѣки пакъ иматъ работа въ Карлово, и шосето което води отъ Пловдивъ за въ Карлово, е разположено по политѣ на Сръбна-Гора, и по този балканъ се намиратъ тоже тѣзи се-

ла, тъй щото не е мъчно да отиватъ въ Карлово. Слѣдователно ако направимъ да ги отбиемъ отъ тѣхнитѣ естествененъ пѣтъ, ако премѣстимъ тѣзи села отъ Карловската околия, която впрочемъ и безъ тѣхъ е голѣма, ще бѣде едно претѣжпение за тѣхъ.

За това моля почитаемото Събрание, като изслуша онова което г-нъ Юруковъ твърдѣ справедливо забѣлѣжи, и като земе предъ видъ интереситѣ на населението, трѣбва да остави това распределение така, както е рѣшила комисията. Слѣдователно селата Давуджово, Хисаръ, Хисаръ-Кюселери и Синджирлий да си останатъ пакъ въ сѣщата околия. Ако до сега не е имало нужда за премѣстване то въ бѣдѣще ще викатъ срѣща насъ, и ще се принуждаваме въ слѣдствие на тѣхната тѣжба да поправимъ този законъ който правимъ сега.

Д-ръ Янколовъ: Много нѣща се казаха, нъ азъ ще обърна вниманието само върху нѣколко точки. Г-нъ Димитровъ каза, че ние сме отмѣнили естественнитѣ граници на хората, и сме ги турили въ мъчно положение. А той самъ ще се съгласи, че Картопракъ не може да бѣде въ Карлово, и онзи голѣмъ мостъ не може да бѣде като естествена граница. За това да се остави при Пловдивъ, а другитѣ, който сѣ много по-близо до Карлово, нека си останатъ тамъ. Така напримѣръ и Хисаръ, за които можа да ви увѣра, че отъ него до мостътъ на Бани има 9 километра и отъ тамъ до Карлово $7\frac{1}{2}$, ставатъ всичко $16\frac{1}{2}$ километра. Иѣкой може да каже, че другиятъ пѣтъ отъ Хисарътъ до Карлово е билъ по-добъръ, отъ колкото този, нъ единътъ и другиятъ сѣ селски пѣтища, тази е само разликата, че отъ Хисарътъ ако тръгнемъ направо за Карлово безъ да отиваемъ къмъ Михилци, този пѣтъ не е каленъ, защото земята е твърда; а пакъ другиятъ пѣтъ, който води презъ село Михилци за Карлово е много каленъ и въ лошо врѣме мъчно проходимъ.

Отъ друга страна се каза, че нищо незначило земѣнието и даването на хората. Когато въ единъ день може да отиде и да си нареди работата въ сѣдилището и да си накупи на пазаря на едно извѣстно мѣсто, дѣто е вече наученъ, защо да го караме да отиде много по-надалечъ къмъ друга страна? — Каза се тоже, че нещѣлъ никой да се покори на жандарма който би дошелъ отъ Старо-Ново-село, а само на жандарма който би дошелъ отъ Карлово; нъ това не е истинна и не може да бѣде, защото всички жандарми сѣ на една и сѣщата администрация.

Преди всичко трѣбва да се зематъ предъ видъ нуждитѣ на населението, за да бѣдатъ хората по-блиско и да спестятъ поне единъ день въ недѣлята; и ако се сѣдять, за тѣхъ е много по-угодно да отиватъ на сѣщото мѣсто, гдѣго могатъ сѣщеврѣменно да си извършатъ и други работи. За това като хората не сѣ искали да ги пратимъ въ Старо-Ново-село, да ги оставимъ въ Карлово. Хората не искатъ да бѣдатъ щастливи, да отиватъ по-блиско. — Слѣдователно моля Събранието, да заключи разискванията и да приеме предложението на комисията, което отговаря на интереситѣ на хората и на мѣстоположението.

Мишковъ: Г-да, тукъ имаме представена тази околия отъ почитаемото Правителство въ законопроекта тъй, както то намира за добръ по своитѣ съображения, които азъ вѣрвамъ ще бѣдемъ честити да ги чуемъ. Комисията е измѣнила тоя съставъ и г-нъ Докладчикъ Д-ръ Калатиновъ, както и нѣкой г-да отъ комисаритѣ имаха добрината да ни искажатъ причинитѣ, които ги накараха да направятъ това измѣнение въ съставянieto на тая околия. Имено казаха се нѣкои икономически причини и нѣкои интереси на населението, за което сѣ направени тия измѣнения.

Сега излъзоха нѣкои предговоривши и казаха, че това измѣнение ужъ станало по нѣкакви лични съображения и интереси, че ужъ нѣкои искали да се присѣдинятъ къмъ една, а други къмъ друга околия; каза се чисто и просто, защото тѣ така искали, и трѣбва да стане така. Нѣ като има едно съмнѣние и отъ друга страна като е по-вѣроятно, че тѣзи г-да които поддържаха да се измѣни съставътъ на тази околия, както е представенъ отъ Правителството, може да се предполага, че тѣ сж пожелали отъ нѣкои *лични* съображения да направятъ нѣкои измѣнения при съставътъ на тая околия.

Сега ние ще гласуваме; а какъ ще знаемъ, кои сж истинскитѣ интереси на населението, когато има подозрение, че нѣкои искали да стане измѣнение отъ *лични* съображения? За това мисля, че най-доброто осѣтление което може да се даде за начинътъ на съставянето на тая околия, то е именно Почитаемото Правителство, което е съставило този законопроектъ; то както казахъ вчера, е изучавало вече отъ 5 години насамъ нуждитѣ на населението и нуждитѣ на администрацията.

Слѣдователно то ще бжде въ състояние да даде своитѣ мотиви, по които е направило съставътъ на тая околия по тоя начинъ, както е представенъ въ законопроектътъ.

Това е толкова повече нужно да се чуе, защото въ мотивитѣ на Почитаемото Правителство, относително съставянето на този членъ, не видехме никакви причини изложени, които сж принудили Правителството да състави тѣй тази околия.

За това азъ мисля, че ще бждеме щастливи да чуемъ, до гдѣ се простира изучаването, което е направило Правителството по съставянето на тая околия.

Глав. Секретаръ: Щомъ Правителството прие за най-згодно да стане центрътъ на тая околия Старо-Ново-село, почка отъ административната властъ, да се направи и новото разпрѣдѣление на селата на тази околия споредъ новото сѣдалище. Тѣзи власти показаха най-сгодното разпрѣдѣление, както е представено тукъ въ законопроектътъ; именно по тази причина, че тѣзи селъ за които става сега рѣчь, падали се по-близо до *Стро-Ново-село* и имали по-лесно съобщение съ него отколкото съ други мѣста.

А като се разгледва законопроектъ въ комисията, и се намѣриха между комисаритѣ нѣкои лица, които по-отблизо познаватъ тази мѣстность, и показаха надаждивитѣ мотиви, то Правителството се съгласи, да приеме това измѣнение на комисията. (Гласове: изчерпано).

Д-ръ Калатиновъ: Искамъ да направя една забѣлжка относително село Алифакъ, едно село въ Абрашларска околия, и за другото което се назовава „Алифаково“ и се намира въ Пазарджишката околия. Това второ село въ законопроектъ не е записано нийдѣ, и когато се разисква, комисията по предложение на единъ свой членъ прие, да се тури Алифаково въ Овче-хълмската околия. А онова село което е въ Абрашларската околия, остава си въ сѣщиятъ членъ.

Г. Груевъ: Отказвамъ се.

Машевъ: Азъ пакъ ставамъ да подкрѣпя това, което казахъ и по-напредъ. Искамъ да отговоря на г-на Герджикова, който каза, че при административното разпрѣдѣление не трѣбвало да се глѣда, гдѣ продаватъ нѣкои селяне своитѣ жита, вина и прочее. Ми се струва, че г-нъ Герджиковъ самъ не е съгласенъ съ това, което каза; защото каза, че ако се повикатъ въ едно село да се сѣдятъ, това незапрещавало да си продаватъ своитѣ произведѣния на друго мѣсто. На противъ менъ ми се струва, че това е отъ голѣмъ интересъ за населението да има пазаръ и сѣдилище на едно и сѣщо мѣсто, защото тогава може единъ човекъ да спечели много врѣме, ако може да свърши едно съ другото.

Представете си, че се вика единъ селянинъ въ единъ градъ да се сѣди, ако той

тамъ никого непознава, то ще му бѣде мѣчно, ако му предложи сѣдилището, да даде поручителъ за нѣкоя работа. Какъ ще го намѣри? Ако този селянинъ бѣше отишълъ въ единъ таквъ градъ да се сѣди, гдѣто отива всекога, гдѣто постоянно прави алышъ веришъ като познава много хора, то може да си намѣри лесно поручителя, ако го поиска сѣдилището. За това иначево распределение не е ли въ интересъ на населението; и споредъ менъ ние трѣбва да обърнемъ вниманието си именно върху туй пѣщо. Трѣба да се глѣда и интересъ на населението, а не само да се глѣда улеснението на администрацията. Въ това отношение азъ съмъ съгласенъ съ г-на Юркова. И тѣзи села Ферезлий, Яхлари да си останатъ тѣй, както си бѣха до сега въ Панагюрската околия; защото споредъ менъ не се създава население за правителството а правителството за доброто на населението, и трѣбва да върдимъ интересъ на населението. Не трѣбва да се глѣда на това, че понеже въ нѣкои околии имало малко села, то трѣбало да ги отнемемъ отъ друга и да ги предадемъ на нея. Това, г-да, е смъртенъ грѣхъ! Правителството трѣбва да улѣсни живота на населението и всекогажъ трѣба да се взематъ предъ видъ и интереситъ на населението.

За това ще кажа, че селата Ферезлий и Яхларе да си останатъ въ Панагюрската околия; а относително другитѣ села да си оставимъ членътъ, както е приетъ споредъ предложението на комисията. (Гласове: изчерпано).

Маджаровъ : И азъ мисля, че е изчерпанъ въпросътъ.

Предсѣд. : Думата има г-нъ Бъркаловъ.

Наботковъ : Азъ искахъ по-напредъ думата.

Д. Бъркаловъ : Г-нъ Наботковъ иска да ме изпревари, само да не разбере криво разискванието. Тукъ се касае за *административното* распределение на областта а г-нъ Машевъ ни расправа за *бакалското* распределение и за частнитѣ интереси на хората. (Смѣхъ). Азъ искамъ да обърна вниманието на Областното Събрание, че тукъ имаме да разискваме единъ законопроектъ, който до довечера не ще свършиме, ако караме тѣй работата. Почитаемото правителство си е направило отъ дълъгъ 5 годишенъ опитъ това распределение въ смисълъ на неговитѣ административни съобщения. Слѣдователно дало си е законътъ и дало е мотивитѣ си. Ако нѣкои мотиви не сж обяснени, то ние трѣба да благодаримъ за толкозъ, колкото е направило. Ние сме гласували за законъ по принципа, а сега да се не отвлѣчаме отъ предметътъ и да не разискваме отъ икономическа точка зрѣние, гдѣ щель да си продава единъ селянинъ продуктитѣ и гдѣ ще земе паритѣ си. Но моля почитаемото Събрание, да се небави, а да мине нататѣкъ; защото и азъ принадлежа на единъ департаментъ и искамъ да не се убивамъ — въ този хамамъ толкозъ врѣме, понеже иначе когато дойде врѣме да говоря и азъ не ще бѣда вече съ свѣжа мисль.

Предсѣд. : Г-да, Отецъ Тилевъ предложи да се извадатъ отъ този членъ селата Ферезлий и Айваджикъ. Които сж за поправката на Отецъ Тилева, да станатъ прави. (Меншество). Г-нъ Герджиковъ прибави да се присѣдинатъ тѣзи села Айваджикъ, Ферезлий и Яхларе къмъ Панагюрската околия а другитѣ 4 села, Хисаръ, Хисаръ-Кюселеръ, Дауджово и Синджирлий да си останатъ както сж представени отъ правителството. Подкрѣпа ли се? (Подкрѣпа се).

Гешовъ : Искамъ думата.

Предсѣдателъ : Върху гласуването Ви давамъ думата, а иначе никакъ не. Тѣй като се подчерпа предложението на г-на Герджикова; които сж за него, да станатъ прави. (Меншество). Тогава иде предложението на комисията: които сж за това предложение да станатъ прави. (Приема се). Приема се предложението отъ комисията. (Другъ гласъ: пада).

Преминуваме на слѣдующий членъ. (Гласове: има съмнѣние). (Другъ гласъ: нѣма съмнѣние). Които сж за членътъ както е представенъ отъ комисията, да станатъ прави. (Болшинство). Събранието приема.

Секрет. Стопловъ (Чете):

Чл. 10. Сърнено-Горската околия има за сръдоточно мѣсто селото Брѣзово (Абрашларе) и обема слѣдующитѣ села: Автоево, Аджаръ, Али-Факъ, Асж-Карово, Бабякъ, Балджиларе, Балтаджии, Бей Къой, Бекирлие, Войникъ-махалъ, Геренъ, Гьончели, Гърци, Дерелии-Малко, Доганджа, Ине Б-хчи, Исакъ-Факъ, Кадръшикъ, Караджа-Охатъ, Киретчи, Коджа-Беглии, Коджа-Огларъ, Колачево, Кумарларъ, Куруджиларъ, Кьоселии, Кължчлии, Маноле, Маноле-Конаре, Махмутларе, Мраченикъ (Каваджикъ), Муртатлии, Муслу Чалж, Мюселимъ, Рахманлии, Ренъз-Къой, Ржжево, Ржжево-Конаре, Саджлии, Сакжрлии, Саяжхлии, Сарж-Демирджи, Сарж-Ибри, Сатж-Огларъ, Севишлии, Скобелево, Тюрименъ, Узунъ-Смаилово, Хамзаларъ, Чааларъ, Чоба-Българска, Чоба-Турска, Чавжре и Ютакларъ.

Комисията прие членъ 10 съ исклучение на с. *Гърци*, което се записа въ членъ 8 и съ исклучение на Малко-Дерелии, което комисията остави пакъ въ Чирпанска околия. Нѣма възражение. (Приема се). (Гласове: 5 минути отпускъ). Които сж за 5 минути отпускъ да станатъ прави (Болшинство). Приема се.

(Послѣ отпускъ).

Предсѣд.: (Звъни). Засѣданието се откирива.

Секрет. Стопловъ (Чете чл. 10 — виждъ по-горѣ; чете предложението на комисията, виждъ по-горѣ.)

Предсѣд.: Тѣй като никой не иска думата, турямъ на гласуване предложението на комисията. Моля които сж за него да станатъ прави. (Болшинство). Събранието приема.

Секрет. Стопловъ (Чете):

Чл. 11. Стрѣмската околия има за сръдоточно мѣсто градътъ *Карлово* и обема слѣдующитѣ градове и села: Аисево (Абзаларъ), Арапово, Ашикларъ, Бани (Алджа-Къой), Богазъ, Бегово (Бей-Къой), Войнигово (Брада-Къой), Гиллери (Кьолелеръ), Дарж-Обасъ, Дерелии, Дуганджии, Джбене, Златина (Егенбейли), Иганово (Егенбейли), Калоферъ, Карасърани, Кара-Топракъ, Карачево (Еведжилеръ), Кешишъ-Махала, Клисура (Деръентъ), Кочмаларе, Куртово, Куфлларе, Кьоселеръ-Горне, Кърнаре, Маджере (Чаталъ-Тене), Махала-Горни, Махала-Долни, Ментешелии, Метеризово (Медерислии) Михилци (Мухале), Мранчево (Мурхалж), Овчиларъ, Омаръ Обасъ-Горне, Омаръ-Обасъ-Доине, Рахмаларе (Абдюль), Сопотъ (Акче-Клисе) Татаре, Теке, Химитлии, Химитли-Корж и Чукурлии.

Комисията приема съ прибавленіе на селата Хисаръ, Хисаръ-Кьоселери, Дауджово и Синджирлие.

Д. Стамбуловъ: Азъ гледамъ тука една грѣшка, именно казано е: Химитли-Корж, вагато трѣбва да се каже: *Куру-Химитлии*. Да се поправи а не да се изопачва.

Предсѣд.: Турямъ на гласуване предложението на комисията. Моля които сж за него да станатъ прави. (Болшинство). Събранието приема. (Гласове: заедно съ доправката на г. Стамбулова).

Секр. Стопловъ (Чете):

Чл. 12. *) Рупчоската околия има за сръдоточно мѣсто *Павелско* и обема слѣдую-

*) Въ Рупчоската Околия трѣбва да съвниадатъ и слѣдующитѣ принадлежащи на областъта 16 села, които обаче не сж се предали още: Балабанъ, Беденъ, Брѣзе, Грѣхотия, Гьоверенъ, Костенджикъ, Лѣсково, Михалково, Мугла, Настанъ, Петваръ, Гриградъ, Тъмрашъ, Ускикво Черешово и Чуруково.

читѣ села: Богутево, Бойково, Борово, Брѣзовица, Бѣлица, Върбова, Гюндюица, Дедово, Дормушево, Дрѣново, Еръ-Кюпрю, Карамжшь, Крушево, Лилково, Лжканица, Малешово, Нареченъ, Рѣхово, Сафтица, Ситово, Стойкитѣ, Хвойна, Чепеларъ, Чюхуръ-Кьой, Чюренъ, Шейтанъ-Кьой, Широка Лжка и Югово.

Комисията приема, като записва въ самый членъ всичкиѣ непрѣдадени села, които сж записани въ забѣлжка къмъ тоя членъ.

II. Наботковъ: Искамъ да обясни Правителството, защо е турнало Павелско за центръ на Рупчоската околия, защото до колкото зная, до сега бѣше Чепеларе. Увѣрватъ ме нѣкои, че Чепеларе било по-сгодно за сѣдалище на администрацията, понеже е до турската граница и има голѣма важностъ за тая околия. Въ Рупчоската околия, дѣто често се появяватъ разбойници, ще бжде по добрѣ, да остане въ Чепеларе, защото като е до самата турска граница, много пѣти може да се направи спѣшка на разбойниците, които излизатъ или влизатъ въ Областѣта. Наистина Павелско е по-близо до Пловдивъ; но това е малко доказателство, че трѣбва да бжде въ него центра.

Прав. Ком. Начевъ: Павелско е оставено за сѣдалище на околията, съгласно съ рѣшение на Обл. Събрание отъ понапрѣдъ и понеже Павелско е центръ на околията, а Чепеларе е свършено на границата.

От. Тилевъ: Комисията при разгледването на тоя законопроектъ, взе предъ видъ по-напредъ, едно рѣшение на Обл. Събрание, въ едно отъ миналитѣ сессии; за това тя прие членѣтъ, както е представенъ отъ Правителството. Като членъ обаче отъ сжщата комисия, азъ си запазихъ правото, да кажа нѣколко думи, колкото се отнаси до центра на тая околия.

Напълно подкрѣпямъ Г. Главний Секретаръ, че по настоящемъ не може да бжде друго село по-сгодно за центръ, освѣнъ Павелско. Но като земемъ предъ видъ непрѣдаденитѣ села, които считаме за наши, и които стоятъ много по близо до турската граница, то за центръ ще може да послужи въ бждѣще пакъ Чепеларе на края на околията, но за сега не е, защото другитѣ села по нататѣкъ къмъ границата не сж предадени. Ако тия села се присъединатъ къмъ областѣта, то Чепеларе ще бжде пакъ центръ. За това настоявамъ да бжде Чепеларе сѣдалище на околията, най-паче щомъ непрѣдаденитѣ села станатъ наши, то Павелско ще бжде много надалечъ.

Д. Стамбуловъ: Дѣйствително, че Павелско се намира по-къмъ центрѣтъ на околията. Г. Наботковъ поиска обяснение за причинитѣ, които сж накарали правителството да премѣсти сѣдалището въ Павелско. Г. Глав. Секретаръ му отговори, че причинитѣ биле, че селото Павелско е по-къмъ центра на околията, а отъ друга страна имало рѣшение на Обл. Събрание въ минало-годишната сессия. По-голѣмата частъ на тая околия желае, сѣдалището да бжде въ Павелско. Но като се земе предъ видъ това, което каза Отецъ Тилевъ, че Чепеларе било близо до други единъ пунктъ, който служи за спирание на злодѣянията, които ставатъ въ тая околия, и предъ видъ на непрѣдаденитѣ села, които може да считаме за наши, и може единъ прекрасенъ день да се предадатъ, тогава пакъ ще се принуди Обл. Събрание да премѣства сѣдалището отъ Павелско въ Чепеларе, то мисля че въ Обл. Събрание има единъ членъ, който може да даде обяснение и койго е най-компетентенъ въ това отношение, а мълчи до сега, именно Пловдив. Префектъ. Желателно е той да каже своето мнѣние, понеже по-близо е упознатъ съ въпросѣтъ, отъ колкото г. Глав. Секретаръ.

Предсѣд.: Турамъ на гласуване предложението на комисията.

От. Тилевъ : Азъ предлагамъ да остане сѣщия центръ Чепеларе, както е било до сега. Правителството предлага Павелско.

Предсѣд. : Подкрѣпа ли се поправката на Отецъ Тилева? (Подкрѣпа се). Които сж за него да станатъ прави (Приема се).

Приема ли почит. Събрание предложението на комисията съ поправката на Отецъ Тилева? (Приема се).

Ив. Найденовъ : Искамъ да направя една поправка.

Предсѣд. : Свърши се, може да я направите при третото гласуване на законопроекта.

Секр. Стоиловъ (чете чл. 13) :

Чл. 13. Конушката околия има за сръдоточно мѣсто градътъ *Станимака* и обѣма слѣдующитѣ села : Азисъ-Бейли, Арапово, Арбанасъ-Горне, Арбанасъ-Долне, Ахматово, Бачково, Богоридово, Воденъ-Горний, Воденъ-Долний, Добролукуъ, Доруатъ-Ени-Махле, Караджово, Кара-Реизъ, Касжмово, Катунца, Катунца-Конаре, Катьрлии, Козаново, Конушъ, Кочашово, Кукулень, Лѣсково, Молдава, Орѣшецъ, Паная, Папазлии, Паша-Махля, Пранга, Садово (Чешнегиръ), Тополово (Тахтали), Ходжаново, Чаушево, Червенъ, Чешнегиръ (Нова-Махля), Яврово, и Яхалий.

Комисията приема тоя членъ безъ измѣнение.

Предсѣд. : Приема ли почит. Събрание тоя членъ? (Приема).

Секр. Стоиловъ (чете) :

Чл. 14. Татаръ-Пазарджикската околия има за сръдоточно мѣсто градътъ *Татаръ-Пазарджикъ* и обема слѣдующитѣ села : Аджиларъ, Аканджиево, Балдево, Баткунъ, Башикарово, Бѣлово-Голѣмо, Бѣлово-Малко, Бошули, Варвара, Гелеменово, Говедаре, Денизбеглии, Динката, Ели-Дере, Емирлии, Ешикашлии, Злокучене, Пнелеръ, Калугерово, Кара-Бунаръ, Кара-Мусалъ, Карезлий, Ковачево, Конаре, Кочагово Кула-Касаплии, Кьосе-Муратово, Лихово, Меликаджиово, Мененково, Мусиево, Мюселимъ, Патаденица, Пицигово, Саитово, Саладиново, Сараново, Сарай, Сгарлии, Семчиново, Симитлии, Синитово, Текиръ, Урджударъ, Хаджиево, Хаджиллии, Црънча, Чангарлии, Черногорово, Шахларъ, Щърковъ и Ямурчево.

Комисията приема тоя членъ безъ измѣнение.

Машевъ : Преди малко като защищавахъ предложението на комисията, да се запишатъ Яхларе и Ферезлие въ Панагюрската околия, азъ наведохъ за причина, че трѣбва да се направи това въ интереса на населението. Нѣкои г-да искаха да ме подиграйтъ, че съмъ защищавалъ *бакалски* интереси, (Предсѣд. : Моля на предмѣта). Това е едно въведение. (Гласове : встъпление!) Истината нашето население има бакалски интереси, до сега още нѣкакви банкови интереси нѣма. Затова трѣбва да защищаваме тия интереси, които има.

По сжщитѣ съображения на тия бакалски интереси, азъ предлагамъ да се извадатъ селата Калагларе, Джумая и Абдуларе, които сж записани въ Панагюрската околия, и да се притуратъ въ Пазарджикската.

Предсѣд. : Направете го писмено.

Машевъ : До сега Калагларе е било въ Пазар. околия, а сега правителството го туря въ Панагюрската. Разстоянието между това село и Пазарджикъ е много по-малко, отколкото до Панагюрище и нѣтъ до послѣдното е балканско мѣсто. Прѣдъ видъ на това, тия три села : Калагларе, Джумая и Абдуларе да се притуратъ въ Пазарджикската околия.

Предсѣд. : Подкрѣпи ли се прѣдложението на Г. Машева?

От. Тилевъ : На тия села, за които говори Г. Машевъ не трѣбва да се обръща толкова внимание; защото колкото е разстоянието отъ Калагларе до Пазарджикъ, толкова е и до Панагюрище, нѣма на една страна нито по-вече нито по-малко.

Има още друго едно село, именно Церово, което се зима отъ Пазарджикската и се тури въ Ихтиманската околия. На това село намѣсто да дадемъ улеснение, ний му правимъ мъчнотии. Никакъ не ще бѣде удобно, нито ще бѣде приемливо да се премѣсти това село къмъ Ихтиманъ. Никакво съобщение нѣма за къмъ Ихтиманъ, освѣнъ една малка пѣтека, която дѣлно врѣме тукъ-тамъ се преминува съ кола, а въ зимно врѣме никакъ не е възможно да се отива въ Ихтиманъ. Всичкиѣ съобщения на това село сѣ съ Пазарджикъ, защото половината пѣтъ къмъ Пазарджикъ е Софийското шосе. За това предлагамъ да се прибави селото Церово къмъ Пазар. околия.

Да се прибави и селото Момина Клисура къмъ Пазар. Околия, което е извадено отъ тая послѣдната и е премѣстено въ Ихтиман. околия. Това село има всички улеснения, за търговия, съ Пазарджикъ. При това то се намира на срѣдата на шосето, което води отъ Пазарджикъ за Самоковъ, никакви мъчнотии нѣма да се поерѣщатъ, ако остане въ Пазарджикъ. А ако остане въ Ихтиманъ, тамъ има балканъ, не могатъ да отиватъ тамъ тия села, затова трѣбва да се прибаватъ къмъ Пазарджикъ.

Желателно бѣше да бѣде тукъ депутатътъ отъ Ихтиманската околия, да се произнесе за селото *Ветренъ*, то стои на разстояние три часа отъ Пазарджикъ има най-голѣмото улеснение, при едно много хубаво шосе, което минува презъ срѣдата на това село. А отъ Ветренъ за Ихтиманъ презъ ония мъчни пѣтища не е възможно да преминатъ хората и има разстояние 5 часа отъ Ихтиманъ. Въ зимно врѣме, когато се затворатъ тия пѣтища, не е възможно да преминатъ хора. Никой не може да откаже, че тѣхното улеснение въ търговията е свързано съ Пазарджикъ. А най-голѣмото улеснение на търговията сѣ пѣтищата.

Зная, че не единъ пѣтъ тѣ сѣ се оплаквали и сѣ искали да се присѣдинатъ къмъ Пазарджикъ. Даже и на Пост. Комитетъ сѣ се оплаквали. Помня, че самото правителство, предложи на Пост. Комитетъ правилникъ, за премѣстванieto на Ветренъ къмъ Пазар. околия. Но тогава Пост. Комитетъ отговори на правителството, да не се занимава съ единъ правилникъ, само съ нѣколко села; но трѣбва да се изработи законопроектъ, който е сега предъ очитѣ ни.

За това настоявамъ за селото Ветренъ, което е отъ 400 къщи, да се тури въ Пазарджикската, дѣто се неговитѣ интереси, а не въ Ихтиманската околия, дѣто ще отегчимъ Ветренци въ всѣко отношение. Предлагамъ, щото Ветренъ, Момина-Клисура и Церово да се турятъ въ тоя членъ.

Ив. Ст. Гешовъ : Искамъ да подкрѣпи прѣдложението на Отецъ Тилевъ, относително селото Ветренъ.

Азъ се чуда, че комисията остава това село пакъ въ Ихтиманската околия. Г-да! Азъ ако бѣхъ за такова расподѣление и за тоя законопроектъ, то двѣ причини ме караха да бѣда за. Първата за селото Ветренъ и втората за премѣстванieto сѣдалището на Овче-хълмската околия отъ Голѣмо-Конаре въ Старо Ново-село. Тия двѣ нужди, които до сега по никой начинъ не можеха да се удовлетворатъ, удовлетворяватъ се съ тоя законопроектъ. Азъ моля Събранието, да приеме прѣдложението на Отецъ Тилевъ, да се тури селото Ветренъ въ Пазар. околия, когато до Пазарджикъ има само 3 часа, а до Ихтиманъ 5. (Единъ гласъ : не е 5 часа). Но да сѣ 4, или 3, или 1, зимно врѣме не може да се отиде нито за 10 часа.

Има случаи, гдѣто хората за да преминатъ Ихтиманскій Балканъ, трѣбаше да чакатъ 2 — 3 дена въ селото подъ балкана. За това нemoга да разбере, кои съображения би ни накарали да туримъ това село къмъ Ихтиман. околия, а не къмъ Пазарджикската? Това което става съ Ветренъ е *престѣпление*; друго яче нemoже да се калифира това. П азъ незная, защо комисията не е турила това село въ Пазар. околия, когато е само 3 часа далечъ отъ Пазарджикъ; а за Ихтиманъ има балканъ, който зимно врѣме нemoже да се замине, Ветренци които сѣмъ едни граждани на равни привилегии съ всичкото население на тая областъ, иматъ право да искатъ тая правда отъ правителството. Тѣ не еднажъ, но 5 или 10 пѣти сѣмъ се отпращали до Обл. Събрание, до Пост. Комитетъ и правителството, да молятъ да ги огърватъ отъ тия мѣнотии, които иматъ съ ходението си въ Ихтиманъ.

Г-да! Ако има правосудие въ Обл. Събрание, — и азъ съмъ увѣренъ, че има — и ако има чувство на милостъ и добронамѣренность къмъ всичкитѣ жители на областъта, азъ съмъ убѣденъ, че Обл. Събрание ще рѣши тоя въпросъ, както желаятъ Ветренци, да остане селото имъ въ Пазар. околия. Инакъ ще накараме едни жители на областъта, които наравно плащатъ данъци, които сѣмъ търговци и индустриални хора, които печелатъ пари съ свойтъ потъ и плащатъ голѣми данъци, ще накараме тия да възнегодуватъ отъ Обл. Събрание, отъ правителството и отъ всичко. За това да се съгласимъ, щото Ветренъ да остане въ Пазар. околия, а не както до сега въ Ихтиман. околия.

За другитѣ села незная какъ стоятъ, но Ветренъ познавамъ добръ.

Ив. Найденовъ: Азъ моля г. Гешова да бѣде малко търпеливъ.

Азъ зехъ думата да дамъ малко разъяснение върху тая работа, именно за това, защото г. Гешовъ нарече, че е *престѣпление*, ако се остави Ветренъ пакъ въ Ихтиман. околия. Въ оправдание ще приведа за примѣръ по-напрешното разискване на тоя законопроектъ, въ което нѣкой г-да казва, че тоя законопроектъ е направенъ отъ правителството по указание на административнитѣ чиновници, които имали предъ видъ не друго, а само да се избаватъ отъ управлението на едни далечни села. Това казване, че не е така, ще послужи за доказателство селото Ветренъ. Тия хора правятъ заявление, отъ нѣколко години насамъ, и искатъ да се присъединятъ къмъ Пазард. околия; при всичко, че разстоянието отъ Ихтиманъ до това село е равно на разстоянието отъ Пазарджикъ до сѣщото село. Но Ихтиманскій околийскій началникъ, както бившій така и настоящъ, който е изучилъ много добръ тая работа, е противенъ на това. Има рапортъ отъ новия началникъ, въ който се казва, че въ старо врѣме, както и днесъ, нѣкои села до балкана и Ветренъ сѣмъ правили неотемлима частъ въ пашитѣ си и пр., а всички тия села, както и Ветренъ сѣмъ въ Ихтиманската околия. Щомъ се тури Ветренъ въ Пазардж. околия, трѣбва ежщо и тия села да се турятъ въ нея околия. Тогава остава Ихтиманъ самъ. По тая причина началника не е глѣдалъ, че трѣбва да ходи зимно врѣме тѣй далечъ въ изпълнението на своята служба, но вопреки тия мѣнотии и двамата началници сѣмъ заявили, че трѣбва да остане Ветренъ въ Ихтиманската околия.

Наистина доводитѣ, които каза Отецъ Тилевъ, не ги каза въ комисията; но той си запази правото да говори тукъ. Дѣйствително, че да се отиде отъ Ветренъ въ Ихтиманъ зимно врѣме е мѣчно. Ако Обл. Събрание е убѣдено въ думатѣ на г. Гешовъ и Огца Тилева, може да тури Ветренъ въ Пазар. околия. Тогава остава съмнително, какво ще стане съ ония села, които иматъ заедно съ Ветренъ балталийцѣтъ, землищата си и пр.

Но Обл. Събрание може да земе рѣшение, да пише Ветренъ въ Пазардж. околия,

на което нито правителството, нито комисията ще бъде противна. А щомъ влезе Ветренъ въ Пазарджикска околия, то и Момина-Клисурса и Церово, естествено трѣбва да влѣзатъ въ Пазарджикската околия.

Ив. Ст. Гешовъ : Съ удивление чухъ заключението на Г. Найденова, че комисията не би била противна, ако Обл. Събрание рѣши, да се тури Ветренъ въ Пазарджикската околия.

Дѣйствително не може друго нѣщо да се надѣва човѣкъ отъ Г. Найденова, който е въ най-добро положение да знае, че голѣма неправда е била до сега съ Ветренъ въ това отношение и Обл. Събрание, ако го остави въ Ихтиман. околия, нѣма освѣнъ да санкционира това престѣпление, което се е вършило до сега съ Ветренци.

Г. Найденовъ макаръ да каза, че Ветренъ се намира на половината пѣтъ, между Ихтиманъ и Пазарджикъ; но има други причини, по които сношенията съ Ихтиманъ сж много мѣчни; тия сж топографически мѣчнотии.

Отъ една страна като се знае, че тий хора иматъ своитѣ работи въ Пазарджикъ, и ходатъ тамъ на пазаръ четири пѣти въ недѣлята — вече отъ памети вѣка, то мисля, че като има топографически и икономически причини, тѣ сж толкова достатѣчни, за да се премѣсти Ветренъ къмъ Пазарджикската околия, щото на Обл. Събрание не остава, освѣнъ съ единодушие и съ аklamация да приеме такова едно предложение.

За да ви увѣра, колко е важенъ въпросътъ за Ветренци, които сж граждани на тая областъ и не сж заслужили такова наказание, да ходатъ зименъ и лѣтенъ день въ Ихтиманъ, за да ви увѣра колко е важенъ, ще ви кажа, че въ врѣме на изборитѣ най-голѣмата агитация въ Ветренскій пунктъ, състоеше въ това, като имъ се казало, че избранный кандидатъ щѣлъ да дѣйствува, щото Вѣгрень да се премѣсти въ Пазар. околия. Нѣкои кандидати отидоха до тамъ, щото казаха, ча само мене ако изберете, ще направа, Ветренъ да се премѣсти въ Пазар. Околия. (Веселостъ).

Разбира се, че Ветренци не биха могли, освѣнъ да се радватъ на такива думи и не би направили друго, освѣнъ да дигатъ тоя кандидатъ на рѣцѣ. Другъ е въпросътъ сполучилъ ли е такъвъ кандидатъ, защото Ихтиманската околия има нѣколко пункта, които може би иматъ други цѣли; но все таки за Ветренскій пунктъ, може да се каже, че тамъ бѣше най-голѣмата агитация именно съ това общание. Въобще това село заслужава да се обърне внимание върху него. Тамъ е гечитъ, тамъ минаватъ много хора пѣтници, тамъ може и търговия да се върти.

За Бога избавете хората отъ тия мѣчнотии, дайте на хората възможность, за подобрене на поминѣка имъ и за по-цвѣтуеще бѣдѣще. Като земете всичко това въ съображение и като имате предъ видъ заключението на г. Найденова, че комисията и правителството не би се противили, то ви моля, да премѣстите това село въ Пазарджикската околия.

Хр. Гендовичъ : Азъ искамъ да подкрѣпя От. Тилева, тѣй като познавамъ това село, понеже вече нѣколко пѣти минахъ презъ сѣщия пѣтъ. Наистина на г. Найденова бѣше му въ кръга като членъ отъ комисията да защитава разискванията на комисията. Жалко, че г. Д-ръ Калатиновъ не стана да направи тая защита, защото не е минавалъ прѣзъ тоя пѣтъ. (Смѣхъ). Азъ подкрѣпямъ, именно за това Отецъ Тилева, понеже преди 2 години имаше честь да пѣтувамъ за София и като стигнахъ въ това село, бавихъ се презъ Декември отъ 15 до 23, защото не бѣше възможно да мина балкана.

Наистина, тия хора сж принудени да отиватъ въ Ихтиманъ, по своитѣ сѣдебни

работи, а ако единъ човѣкъ по еди-кое дѣло трѣбва да присъжествува въ управлението, азъ незнай, щомъ види, че е невъзможно да отиде, какъ ще се оправдае предъ съдилището, когато го извикатъ по единъ важенъ въпросъ. Сетиѣ ще го глобать. Тоя човѣкъ ще казва, че пѣтьтъ билъ затрупанъ отъ снѣгъ, за това не можелъ да мине; но кой ще го слуша?

За това нѣма освѣнъ да благодаря на Оца Тилева и Г. Гешова, дѣто подигнаха тоя въпросъ, защото ако искаме да избавимъ тия хора отъ мъчнотии, трѣба да туримъ Ветренъ въ Пазар. околия. Това е едно справедливо дѣло, което може да направи Обл. Сѣбрание. (Гласове : прието).

От. Тилевъ : Само за да бѣде всѣки успокоенъ въ свѣстѣта, когато гласува, ще дамъ още допълнителни разяснения :

Г. Найденовъ каза за други малки села, които сѣ : Дре Харманъ, Съртъ-Харманъ и Славовица, иматъ ли и тѣ мъчнотии; но азъ ще кажа, че колкото за тѣхъ нѣма таква мъчнотии, ако отиватъ въ Ихтиманъ.

Мѣстата на Ветренци не сѣ нагорѣ къдѣ Ихтиманъ, но сѣ прѣнати между 13 села отъ Пазарджиската околия. Всичкий данѣкъ, който тѣ даватъ, плащатъ въ Пазарджикъ. Това за обяснение на всички, които искатъ да гласуватъ да остане Ветренъ въ Ихтиманската околия.

Колкото се отnosi за Церово, още повече има да се каже, че е необходимо да се остави въ Пазарджикъ. Също и за Момина-Клисурса. И както забѣлѣжи Г. Гешовъ ще бѣде единъ актъ на *справедливостъ*, ако не се минатъ къмъ единъ центръ, къмъ кого-то сами тѣ се стрѣматъ. (Гласове : изчерпано).

Предсѣд. : Г. Машевъ прави една поправка : селата Джумая, Абдуларе и Камаларе да се зематъ отъ Панагюр. околия и да се туратъ въ чл. 14.

Подкрѣпи ли се тая поправка? (Подкрѣпи се). Който сѣ зная да станатъ прави (Нада).

Отецъ Тилевъ прави поправка, щото селата Церово, Момина-Клисурса и Ветренъ да се зематъ отъ Ихтиманъ и да се туратъ въ Пазардж. околия.

Подкрѣпи ли се тая поправка? (Гласове : да). Турямъ я на гласуване и моли, които сѣ за нея да станатъ прави. (Болшинство) Приема се.

Секр. Стопловъ (Чете чл. 15) :

Чл. 15*) Пещерската околия има за срѣдоточно мѣсто градътъ *Пещера* и обема слѣдующитѣ села : Айдиново, Али-Кочево, Асж-Кория, Бана, Батакъ, Брацигово, Бѣга, Дебръщица, Дорково, Жребичко, Каменица, Козарско, Борово, Костандиново, Кричимъ, Куртево-Конаре, Лѣджене, Нова-Михла, Ново-Село, Осеново, Радилово, Ракитово, Фотенъ-Форцово и Чапакчево.

Комисията приема члена като записва въ самия членъ четиритѣ непредадени села, записани въ забѣлѣжката къмъ тоя членъ.

Д. Стамбуловъ : Г-да, незнай, какъ мисли правителството, но въ тая околия има не само гр. Пещера, дѣто е сега съдаището, а има и Брацигово; да ли неможе да се премѣсти околията тамъ. (Смѣхъ) Азъ мисля че това послѣдното се пада по-въ центра на околията. — При всичко, че малко познавамъ тая околия, но чини ми се, че би било желателно, да се премѣси отъ Пещера въ Брацигово. Преди да се произнесемъ, желая да чуемъ правителството.

*) Въ Пещерската околия трѣбва да съвпадатъ и слѣдующитѣ принадлежащи на Областьта 4 села, които не сѣ се предали още : Дювлякъ, Кара-Буланъ, Наватий и Селча.

П. Наботковъ : Едно село е записано въ члена „Костандиново“, когато името на това село е *Костандрово*. Моля да се поправи.

Прав. Ком. Начевъ : Правителството не мисли да прави такова нѣщо, защото не уеѣща тази нужда. Ако мисли Г. Стамбуловъ, че е нужно премѣстванieto на центра, нека укаже на причинитѣ. Сега нито администрацията, нито населението сж заявили желание, да се премѣсти отъ Пещера въ Брацигово.

Д. Юруковъ : Азъ не искамъ да кажа нищо за въпросътъ, който подигна Г. Стамбуловъ, защото както виждамъ, правителството не е изучило ни малко законопроектътъ ; слѣдователно не можеше да зие и за Пещера. Понеже правителството нѣма никакво мнѣние по тоя въпросъ, азъ тожъ не искамъ да говора нищо върху това. Но искамъ само на едно нѣщо да обърна вниманието на Събранието, че има едно село Дебрещица, което толкова пѣти е подавало прошение, че желае да се премѣсти въ Пазарджикъ. Истината тамъ е по-близо, и трѣбваше да се премѣсти тамъ.

Има още седемъ други села, на които имотитѣ сж повече къмъ Пазарджикъ и желаятъ да бѣдѣтъ тамъ. Тия села сж : Дорково, Костандово, Ракитово, Каменица, Лѣжене, Корово и Бани. За тия причини, понеже имаме грижата да бѣдемъ полезни на населението, да се приематъ тия 8 села въ Пазарджикската околия. Ако не се приематъ тия 8 села, то поне Дебрещица трѣбва да се приеме. Да не ги туриме въ оная околия дѣто нѣматъ интересъ.

Предсѣд. : Ако г. Юруковъ прави такова предложение, то не може да бѣде сега подкрѣпено, защото Пазарджикската околия се гласува вече. Може г. Юруковъ да направи предложението си при трето гласуване.

М. Ив. Маджаровъ : Сжщото щѣхъ да кажа.

От. Тилевъ : Азъ напълно бѣхъ се съгласилъ съ предложението на г. Юрукова, колкото се отнася до селото Дебрещица; но понеже е гласуванъ предидущий членъ, за това при третото гласуване нека направи предложението си. Колкото се касае до това село, напълно съмъ съгласенъ да го подкрѣпя тогава.

Предсѣд. : Туримъ на гласуване членътъ. (Гласове : разяснение.) Комисията е направила само едно измѣнение, че ония непредадени села, които сж турени подъ забѣлѣжка, да се турятъ равно съ другитѣ села.

Ив. Найденовъ : Азъ мисля, че сега ако се приеме тоя членъ, тогава се отнима правото на г. Юруковъ, за селото Дебрещица: (Гласове на третото гласуване).

Д. Юруковъ : Азъ не съмъ съгласенъ съ това мнѣние, че щомъ се гласувала една околия, немогло вече нищо да се притури къмъ нея. Може още и при второто гласуване да станатъ поправки. А понеже ние притурихме вече нѣщо въ тая околия, може още твърдѣ добръ да притуримъ и тия села. (*Предсѣд. :* прочетете правилника) Като го тълкувате, както искате, добръ.

Предсѣд. : Желателно бѣше, да се намѣрите тукъ по-напредъ, когато се гласува предидущий членъ.

Моля, които сж за члена, както предлага комисията да станатъ прави (Болшинство). Приема се.

Секрет. Стопловъ (Чете) :

Чл. 16. Панагюрската околия има за срѣдоточно мѣсто градътъ *Панагюрище* и обема слѣдующитѣ села : Абдуларе, Айваджикъ, Бани, Бѣта, Джумая, Елишча, Ерелий,

Калагларе, Кареплий, Кепелий, Лѣсичово, Мечка, Мухово, Петричъ, Поибрентъ, Попинци, Стрелча и Юруцитѣ.

Комисията заличава въ тоя членъ Айваджикъ и записва въ него селата *Ягларе* и *Ферезлий*.

Пв. Найденовъ: Тукъ има една печатна погрѣшка, именно въѣсго селото „Елишча“, да се жаже: Елешница.

Предсѣд.: Турямъ на гласуване предложението на комисията.

Д. Юруковъ: Панагюрската околия пакъ се представлява съ тия нередовности, както и на всѣкадѣ. Калагларе косто е 2 часа до Пазарджикъ, туря се въ Панагюр. околия. (Предсѣд.: Събранието прие така въ вашето отсъствие. Имаше предложение за това.) Добръ! Но азъ ще си кажа миѣнието. Ако Събранието приеме че не може да стане, — тогава друго.

Предсѣд.: Турямъ на гласуване предложението на комисията. Моля които сж за него да станатъ прави. (Меншество). Членътъ пада.

Кѣито мислятъ да се възобнови членътъ, могатъ да направатъ предложение при третото гласуване.

Секр. Стопловъ (Чете):

Чл. 17. Ихтиманската околия има за сръдоточно мѣсто градътъ *Ихтиманъ* и обема слѣдующитѣ села: Авли Кьой, Бѣлица, Василица, Вѣтрентъ, Габровица, Голакъ, Гупалъ, Дер-Харманъ, Долна-Баня, Каба-Аплии, Калиларъ, Караларъ, Костенецъ, Махала, Момина-Клисуря, Очуша, Радуилъ, Сестримо, Славовица, Съртъ-Харманъ, Таджиларъ, Хаджи-Хамза, Церово и Чемшединово.

Комисията приема безъ измѣнение.

Предсѣд.: Въ тоя членъ вслѣдствие на гласуването на предидущий членъ, падатъ: Вѣтрентъ, Момина-Клисуря и Церово.

От. Тилевъ: Именно искахъ думата за това, което каза Г. Предсѣдателя.

Предсѣд.: Турямъ на гласуване членътъ, както е измѣненъ, вслѣдствие на предидуще гласуване.

Моля, които сж за него така, да станатъ прави. (Болшинство.) Приема се.

Секр. Стопловъ (Чете):

Чл. 18. Старо Загорската околия има за сръдоточно мѣсто градътъ *Стара-Загора* и обема слѣдующитѣ се а: Авджи-Дуванджий, Ада-Тепе, Айданлий, Арабаджиево, Арапъ-Махле, Арнаутито, Ахиево, Ахжрито, Ашикъ-Сенеклий, Балжклий, Баракларе, Буздуванджий, Гьокпала, Гюрюджи, Дервентъ, Джанбазито, Джоранли, Дуванджи-Голѣмо, Дуванджи-Малко, Джлбоки, Кавакъ Махле, Кадиево Голѣмо, Кадиево-Малко, Казанка, Кара Бурунъ, Караверлери, Карагитлии, Караджалии, Карпусча, Кечелеръ-Махале, Козена, Кутлуджа, Маджерито, Могила, Муратлии, Мюселимето, Налдюкенъ, Нова-Махла, Орѣховица, Памуклии, Пандаклии, Радие-Махале, Скендерли, Сунгурларе, Сюлемешлий, Сюглий, Талашманлий, Теке, Топракъ-Хисаръ, Хаджи Айватлий, Хамзалари, Хрищени, Чавла-Кьой, Чаталви, Чираджи, Шамлии, Шахпазлии и Янакларе.

Комисията приема тоя членъ, както записва въ него селата Кърджалъ и Трънково, турена въ чл. 22 на законопроекта.

Предсѣд.: Турямъ на гласуване предложението на комисията. Моля, които сж за него да станатъ прави. (Болшинство). Приема се.

Секр. Стопловъ (чете):

Чл. 19. Ново-Загорската околия има за сръдоточно мѣсто градътъ *Нова-Загора* и обема слѣдующитѣ села: Авлиене, Акъ-Бунаръ, Алобасъ, Атлари, Атлоглу, Балабанлии, Бая, Бешъ-Тепе, Богданъ-Махле, Бозъ-Агачъ, Бухалии, Генджели, Гердеме, Гюнели, Гюне-ли-Махле, Деде-Къой, Дерекъ-Къой, Джумалии, Дуванджизли, Ени-Пазли, Ендже-Къой, Ердубанлии, Запалня, Злати-Ржтъ, Икисчя, Кадж-Аланъ, Кадж-Къой, Каймаклий, Караджа-Мураджъ, Кара-Кюрдъ, Киспитлии, Козосъ-Маде, Келупчии, Конаре, Кортенъ, Коруджи, Коюмджи-Гидикъ, Крива-Круша, Кулфачево, Къосе-Махале, Лѣва-рѣка, Майнасли, Май-Курфаалии, Мехремъ-Бей, Налбантлари, Николево (Ешекчиево), Омарчево, Оризари, Пчелински-Ржтъ, Смавлий, Твърдица, Теке-Махале, Терзобасъ, Торлакъ-Махале, Химитлии, Чанакчии, Черково, Чифтликъ, Юрекleri, Юрени, Юрлелии и Юрчи.

Комисията приема членътъ, като записва въ него селата Карабунаръ (незаписано никъждъ въ законопроекта), Голѣмо-Трефилий Малко-Трефилий (записани въ чл. 22 на законопроекта) и като заличава отъ члена селата Злати-Ржтъ, Пчелински-Ржтъ и Лѣва-Рѣка, които села прибавя въ чл. 20.

II. Наботковъ: До колко виждамъ въ законопроекта, представенъ отъ правителството, турено е Голѣмо и Малко Трефилий въ Сейменската околия. Да ли нѣкои административни улеснения има въ това, или нѣкои мѣстни интереси, незнай. Защо най-послѣ комисията е изхвърлила изъ законопроекта тия села и ги е турнала въ друга околия? Правителството трѣбва да има причини за това.

Ив. Ст. Гешовъ: Азъ не съмъ противъ запитванието на Г. Наботкова, нѣтъ като влизаме въ новъ единъ департаментъ, азъ бихъ предложилъ, ако обича Обл. Събрание да отложи разискванието на тоя и другитѣ департаменти въ идущето заседание. Да прекъснемъ заседанието и да отложимъ това разискване за утрѣ.

Предсѣд. Не може да се приеме такова предложение, защото Събранието е въ пълненъ съставъ.

Х. Д. Бояджиевъ: Освѣтъ тия поправки, които комисията предлага, да се впише въ тоя членъ и селото Пова-Махала, турено въ чл. 20; защото то е много по-близо до Пова-Загора и защото има села, като Николаево, което е задъ Пова-Махала. Сега Пова-Махала да се тури въ казанлъжската околия, а Николаево да остане въ Ново-Загорската, това не ще бѣде справедливо. Пова-Махала въ чл. 20 да се тури въ Ново-Загорската околия, защото задъ него е Николаево и Аирянии, които сж поставени въ Ново-Загорската околия. Да се отнеме отъ чл. 19 селото Генджели и да се тури въ Сливенската околия, защото е близо 2 часа до Сливенъ. А за Коюмджи-Гидикъ да остане въ Ямболъ, защото е по-близо до него. Претенцията на тия хора не може да се приеме, защото има нѣкои села по-напредъ, които не сж присъединени въ Сливенската околия.

Предсѣд. Дайте писмено предложението си.

Нѣ преди да се произнесе Събранието върху това, има едно предложение за отлагане разискванието на тоя законопроектъ.

Подкрѣпя ли се това предложение? (Подкрѣпя се). Които сж за него да станатъ прави. (Приема се).

На вторий днев. редъ е разискванието на законопроекта върху размѣтателнитѣ данъци. (Гласове: да се отложи цѣлий днев. редъ). Не може. Има прочитание на рапорти.

Приема ли се предложението на вторий днев. редъ. (Приема се).

Да се прочетатъ рапортитѣ които сж на третий днев. редъ.

Докл. II. Наботковъ: (Отъ трибуната). Г-да! Рапортътъ върху законопроекта

за горитѣ е изработенъ отъ комисията за Общитѣ Сгради, е напечатенъ и раздаденъ на всички Г-да депутати, тъй щото излишно е да се чете. (Гласове: да се депозира на бюрото. Други гласове: прието).

Председ.: Моля Г. Докладчика по комисията за Народното Просвѣщение.

Докл. Бѣлчевъ (чете отъ трибуната):

Докладъ на Комисията по Милицията и Жандармерията върху законопроектътъ за наборътъ.

Господа Представители,

Комисията по Милицията и Жандармерията въ нѣколко свои засѣдания разгледва и изучава всестранно както законопроектътъ за наборътъ, тъй и прибавения при него проектъ за правилникъ, предвиденъ отъ 1-й параграфъ на чл. 55 отъ Орг. Уставъ. Отъ всичко това обаче излѣзе, че освѣнъ допълненията които се отнасятъ върху подробноститѣ по призьвътъ, върху разрѣшенията отъ дѣйствителна служба въ мирно врѣме, върху изключване, разрѣшение и отлагане отъ служба въобще, върху подробноститѣ за държанieto на матрикуларнитѣ списъци и наказателнитѣ распорѣждания по наборътъ, като нѣщо ново, цѣлий законопроектъ е едно повторение, съ други думи и членове, на всичко казано въ Орг. Уставъ по наборътъ въобще. Причината на това повторение несъмнено е била, както се забѣлжава отъ мотивировката, която придружава законопроектътъ, пълната яснотъ на смисълта и съдържанието на членоветѣ на Орг. Уставъ по тази частъ. Нъ при всичката яснотъ на членоветѣ, за които става дума, комисията не намѣри въ внесения законопроектъ нѣщо, което да отговаря на изказаното желание на Обл. Събрание зето въ засѣданието му отъ 9-й Ноемврий 1883 год., не намѣри нови подходящи мѣрки, които да отговарятъ на всестраннитѣ мѣстни условия на страната, двѣ колкото справедливи, тоякова и желателни нѣща, особно като взема предъ видъ че и самия Орг. Уставъ въ 452-й членъ допуца измѣнение на членоветѣ по наборътъ.

Извѣстно Ви е, Г-да Представители, че спорѣдъ досегашната практика, основана, разбира се на Орг. Уставъ, наборътъ у насъ почива изключително на жребие съ по-малко число по случайноститѣ на което повечето пѣти се отнематъ единичнитѣ синове на бацитѣ само по простата причина, че сж имали злочестината да теглятъ жребие съ по-малко число, а пакъ нѣколкото синове на други бащи оставатъ у дома си само защото сж теглили жребие съ по-големо число. Това е една вопиюща несправедливостъ, която предъ очитѣ на населението взема формата на неосновни натяквания въ пристрастие. Но не е само този недостатъкъ на наборътъ у насъ. Прието е, г-да, помного справедливи съображения, щото 3-тѣхъ дружини отъ войската на областта, именно: Пловдивската I, Хасковската и Бургаската да иматъ по 3 роги, а останалитѣ 9 дружини само по 1 рота. Войницитѣ на тѣзи 12 дружини се взематъ отъ 12 наборски окръжия, на които е подѣлена областта. — Двѣ за всѣкой окръгъ. Естествено слѣдва отъ това, че околнитѣ които даватъ войници за 9-тѣ едноротни дружини ще дадатъ много по-малко войници, отъ колкото даватъ околнитѣ за тритѣ триротни дружини; а и това е една не малка несправедливостъ. Поне комисията тъй мисли. Като прибавимъ при това и обстоятелството, че служебнитѣ списъци, отъ които послѣ се съставляватъ наборнитѣ, иматъ за цѣль главно да дадатъ имената на 20 годишнитѣ момци безъ да даватъ подробноститѣ и безъ да се съставляватъ по мажната численостъ въ всѣка челедь т. е. по едноротници, двобротници и триротници и т. н. излиза че и малкий контингентъ войници, който дава страната всѣка година въ рѣдоветѣ на дружинитѣ, не почива на справедлива основа.

Предъ видъ на горнитѣ главни мотиви, които клонятъ да дадатъ една справедлива и подходяща за страната ни основа за наборътъ, предъ видъ и на други отъ не малка важностъ възгледи, които ще се разяснатъ на почитаемото Обл. Събрание, предъ видъ най-сетне, че и самия Орг. Уставъ въ 452-й членъ позволява изменение на членоветъ по наборътъ; — комисията намира настоящия законопроектъ неподходящъ за страната ни и не на мнѣние да се отхвърли заедно съ проектътъ за правилникъ, който, споредъ мнѣнието на комисията, е работа която може да се извършва даже и по-добъръ съ окръжни, отъ колкото съ единъ законъ. Съврѣменно съ по-горѣ исказаното мнѣние комисията предлага на уважаемото Обл. Събрание, по съображения, които ще разясни, да помоли правителството да представи въ идущата сесия другъ законопроектъ по наборътъ въ който: 1) Системата на жребуване да е приета по принципъ, но числото на жребиятъ да не рѣшава съдбата на бъдещия войникъ, а семейнитѣ условия и то по начинъ, че контингентътъ войници, който се изисква всѣка година да се попълня като се почне отъ многобратниците, напр. трибратници, двобратници и най-послѣ ако се не попълня да се зематъ и едиобратницѣ; 2) Служебнитѣ и наборскитѣ списъци да се съставляватъ по начинъ съгласенъ съ принципътъ на чедната численность; 3) Медицинскитѣ свидѣтелствования да ставатъ отъ два доктора, напр. околийскій и градскій; 4) Освѣтъ окръжната комисия да се допуска една по-горна инстанция по оплаквания върху записвания въ околийскитѣ наборни списъци; 5) Да предвижда пълна опредѣленность както въ отсрочкитѣ по физическа неспособностъ, тъй и въ условнитѣ освобождения отъ служба въ мирно врѣме; 6) Да предвижда съкратени срокове за служба за да попадатъ интелигентни сили въ войската; 7) Да съдържа наказания по наборътъ и 8) бъдещия законопроектъ въобще да почива на основи подходящи на страната ни и да съдържа всичкитѣ условия на справедливостъ, ясность и опредѣленность.

Председатель (подп.) **Ив. Вазовъ.**

Секретарь-Докладчикъ (подп.) **Бѣлчевъ.**

(Гласове: Браво. Ръкоплѣскания).

Председ. Приема ли почит. Събрание заключението на комисията? Които сж за това заключение, да се отхвърли законопроекта за наборътъ, да станатъ прави. (Всички). Законопроекта се отхвърли.

Дневний редъ се изчерпа.

За идущето заседание на първий днев. редъ е: рапорта на бюджетарната комисия; на вторий днев. редъ е: второ разискване на законопроекта за административното распределение на областта; на третий: законопроекта за размѣтателнитѣ данъци; на четвъртий: законопроекта за горитѣ и на петий прочитание на рапорти.

(Звъни). Засѣданието се затваря.

(Край въ 5 часа подиръ пладиѣ)

Председатель: **Д-ръ Г. Хакановъ**

Подпредседатели: { **Д-ръ Янколовъ**
 { **Д. Юруковъ**

Секретари: { **Костовъ**
 { **Стоиловъ**

Началникъ на стенографическото бюро: **А. Безеншекъ.**